

Ya'a tse'e je Jesucristo tyuk'ix tyuknuja'vi je Juan jets ti ve'e tónjup

Pan tyajx kajxe'e je Juan ya nak dujaajy

¹ Je Nte'yam xa ve'e dutuknuja'vi je Jesucristo ti ve'e tsojkji tónjup kótsjup jets je'e ve'e dutuknuja'vivat pan pan jatye'e je Nte'yam dumutoondup dumupajktup. To'k tse'e je ángeles dukejx, je'ets atse'e tuxtuk'ix tuxtuknujava.

² Ats, je Juan, mpuumpts atse'e ya tuvakojtsun juu' jaty atse'e tun'ix, je Nte'yam je y'ayookts ya'a ve'e juu' je'e ve'e myooqoy je Jesucristo jets ats mitse'e ntuknuja'viduvat.

³ Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e dukótstap ya nak. Xoonduvapts je'e ve'e pan pan jatye'e du'amotunáxtap ku ve'e yakkats ya kats ya ayook juu' ve'e je Nte'yam yajk, jetse'e dumajapámdat juu' jatye'e yaja javyet, kux támani xa je'e ve'e jetse'e tyónjut kyótsjut.

*Ku je Juan dunuja'yije jaanchja'vivatajkjuu've'e
nay'amojkijidu jep Asia*

⁴ Ats, je Juan, uxyamts atse'e nnujáyada je jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm jem ásiait y'it jootm. Je Nte'yam, je Espíritu Santo, jets je Jesucristo, je'e tse'e mkunoo'kxjadap jetse'e m'ijttinit je y'oy joot maattta; je Nte'yam, juu' ve'e uxyam ijtp, je'e tse'e ijt, je'em tse'e ijtnup; jets je Espíritu Santo, juu' ve'e

ve' em ax jo'n je vuxtojtuk kujajpa kuta'kxpa jem
je Nte'yam je kyutojkun tsujntkun vyinkojkm;

⁵ jets je Jesucristo, juu' ve'e je Nte'yam je
y'ayook dukojtsnajxp ve' em ax jo'n duix dumotu,
je'ets je'e ve'e muto'k juu' ve'e joojntykpajknova,
je'e tse'e duyakkutojkijp nujom pan pan jatye'e
yakkutojktup yaja naxvijjn. Ax je Cristo tse'e
xtuntsojk'oo'kumdup jetse'e xtuknuvaatsumdi je
ntókinamda ku ve'e xku'oo'kimdi,

⁶ je'e tse'e xpa'mumdu jetse'e nyakkutojkum-
dat jetse'e tee'tajk n'ijtumdat, ax ve' em tse'e
nvinja'vimdinit nvintsa'kimdinit je Nte'yam, je'e
je Tyee'. ijé Cristo tse'e dujayejpnu

je majin je
jaanchin jets je kutojkun xa'ma kajx! Amén.

⁷ ¡Amotunaxta, jem je'e ve'e vínuts joootm myi-
nnit! Anañujómats je'e ve'e duixtat, je'e paat
pan pan jatye'e yakxa'ajkijidu. Nujom tse'e
je jayu yaja naxvijjn chaachvinmapyajkkáxtat
jetse'e ya'axtat ku ve'e duixtat. Ve'eme'e tyónjut
kyótsjut. Amén.

⁸ Jidu'um xa ve'e je Nte'yam vya'añ, je Maja
Vintsán, juu' ve'e nujom duka'mikajxp: "Ats xa
je'e ve'e ku ve'e je it choo'ntk, atsts je'e ve'e ku ve'e
tyonkáxjut kyojtskáxjut nujom juu' jaty, ats tse'e
ax jo'n je A jets je Z, ats tse'e uxyam ijtp, ats tse'e
ijt, átsam tse'e ijtnup."

Ku je Juan du'iix je Cristo je majin maat

⁹ Ats, je Juan, miits je m'utsta je m'ajchta, kijpx
ats miitse'e ntukmaqatyaknáxta je tsaachpaatun,
ijtp atse'e miits maqatta jem je Nte'yam y'am kya'm
jetse'e ntukmaqatmuténada je tsaachpaatun. Je'e

kajx ya'a ve'e kux'e'e n'ijtumda to'k muk je Jesucristo mąat. Yakmajsts ątse'e jets ątse'e yaja nyakpuujim, to'k je it juu' ve'e yaja maaxy naaj akujk. Patmos ya'a ve'e xyaqaj. Je'e kajxti ątse'e ve'em nyaktuujn kux'e'e ąts ntukka'amáy je Nte'yam je kyats je y'ayook, je'e ve'e ku ątse'e je tuvąkojtsun mpum je Jesucristo kajx.

¹⁰ Je Mają Vintsán je xyqaj tse'e vye'na, van'it's ątse'e jem je Espíritu Santo kya'm ntaajñ jets ątse'e nnaadup n'amotunajxy to'k je ayook va'ajts makk kyats, ve'em ax jo'n je trompeta makk xyu'ux,

¹¹ jets ątse'e xnuujmi:

—Ąts xa je'e ve'e too'vajkp, ąts tse'e ux'oook, ve'emts ątse'e ax jo'n je A jets je Z. Jatyanyu jem nak kajxm pan juu' jatye'e m'ixp, jets kejxja je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm jem ásiait y'it joootm. Je kajpun joma ve'e ñay'amókajada, ya'ats je'e ve'eda: je Éfeso jets je Esmirna, je Pérgamo jets je Tiatira, je Sardis jets je Filadelfia, jets je Laodicea.

¹² Van'it's ątse'e n'ixumpijt jets ątse'e n'ixut pan pan ątse'e xmukojtsp. Ku ątse'e n'ixumpijt, van'it's ątse'e n'ix vuxtojtuk je tsintovyejtun juu' ve'e tum je oro.

¹³ Jemts ątse'e tsintovyejtun akojkm n'ix to'k pane'e ve'em ke'xp ax jo'n je yaa'tyajk, yane'e je xyox dujayep, jem tse'e tyek jajm paat kyada'aky, jetse'e to'k je oro cinta dükak'ajenju.

¹⁴ Va'ajts poo'pts je'e ve'e je vyaajy, ve'em ax jo'n je poo'p lana ukpu je tsap'aa'pk. Ve'em tse'e je vyiijn ax jo'n je jan'ayee'nst.

¹⁵ Ve'em tse'e je tyek y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je

bronce tyu'kx myátsuk ku ve'e va'ajts yakpa'at, ve'em ax jo'n je bronce jem janjoootm vyintoy ku ve'e jyu'u. Ve'em tse'e je y'aaj je yo'kt va'ajts makk tyunkats, ve'em ax jo'n je majä naaj y'uu'ts tyinun.

¹⁶ Jem tse'e y'aka'yun ka'm dumaqda vuxtojtuk je maatsa. Jep tse'e y'avup pyitsum to'k je tsojx juu' ve'e mejtsk ado'om jajpax. Ve'em tse'e je vyijin je y'aaj y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je aampa xaqaj ku ve'e va'ajts makk y'añ.

¹⁷ Ku atse'e n'ix, van'itts atse'e ntunnaxvipp je ja je'e vyinkujk ax jo'n atse'e aa'k kun'ijt jo'n. Ax je'ets atse'e je y'aka'yun ka'aj xtuknukoon jets atse'e xnuyjmi:

—Kadi mtsa'aga. Ats xa je'e ve'e too'vajkp, ats tse'e ux'oook,

¹⁸ ats tse'e joojntykip. Uk'oo'k atse'e; ax joojntykipts atse'e xaqma kajx. Ats xa je'e ve'e je avaatsun nmaaqat juu' ve'e yaktuk'avaatsp joma ve'e je oo'kpa y'itta.

¹⁹ Javyetuts n'it juu' ve'e tux'ix, juu' ve'e uxyam ijtp, jets juu' ve'e ux'oook itup.

²⁰ Jidu'um tse'e dunukats juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijt, je vuxtojtuk maatsa juu' ve'e yam ats n'aka'yun ka'm tux'ix jets je vuxtojtuk tsintovyejtun juu' ve'e tum je oro. Je vuxtojtuk maatsa, je'ets je'e ve'e nukajtsp je yakkatsuyo'yvada juu' ve'e je oy kats je oy ayook duyakyo'ydup joma ve'e nay'amokajada je jaanchja'vivatajkta jem vuxtojtuk kajpuñ kajxmda. Jets je vuxtojtuk tsintovyejtun, je'ets je'e ve'e nukajtsp je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e jem nay'amojkijidup.

2

Je vuxtojtuk kajpun joma ve'e ñay'amojkijidi je jaanchja'vivatajk: Pən pən jatye'e nay'amojkijidu jep Éfeso

¹ 'Nujaya jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem éfesovit kyajpuñ kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e dumaqat je vuxtojtuk maatsa jem y'aka'yun ka'm jetse'e ñaxy tyaka jem je vuxtojtuk oro tsintovyeytun y'akojkm:

² Nnuja'vinup xa ətse'e pən ti jatye'e mtoondup mkojtstup, vintso ve'e makk mtonda əts kajx jets vintso ve'e je makk aaj je makk joqt xjayępta, ka'a miitse'e xkuvakta pən pən jatye'e ka óyap jáyividup joojntykidup, jetse'e x'ixta pən pən jatye'e natyijjudup kukátsivada, ve'em tse'e je nuja'vin xpajkti jets taayidup je'e ve'e.

³ Ta xa miitse'e je makk aaj je makk joqt xjayępta, ta ve'e ooy mtuntsaachpaa'tta jetse'e ooy mtuntonda əts kajx, ka'a tse'e mnoo'kxta.

⁴ Qyam tse'e vye'ema, jep tse'e to'k viijn juu' əts miitse'e ntuknaqajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku ətse'e xkoo'ktsojktini ve'em ax jo'n ətse'e xtsojkti ku ətse'e xjaanchja'vi'ukvaandi.

⁵ Je'e kajx tse'e, jaa'myétsta vintso əts miitse'e xtsojkti van'it, vinmayumpijttini, masoqktini je mko'oy joojntykinda, jets toondinuva ve'em ax jo'n xtsoo'ntkti. Pən ka'a tse'e ve'em xtonda, najkxpts ətse'e nyakkeekni je mtsintovyeytunda joma ve'e y'it.

⁶ Ax mputajkijidupts ya'q ve'e kux'e'e xkatsokta je'e juu' jatye'e tyoondup je jayu

juu' ve'e dupanajkxtup je Nicolás je y'ixpajkun, ntso'oxpajkpap ats je'e ve'e juu' ve'e tyoondup.

⁷ Pan pān jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm: Pan pān tse'e maqdaakp, nmo'opts ats je'e ve'e jetse'e duja'kxut je kuputaajm juu' ve'e joojntykinyajkp, juu' ve'e jem ijtp joma ve'e je Nte'yam je jyayu je jyaajnda je tyajkta."

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Esmirna

⁸ 'Nuju'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem esmirnait kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e too'vajkp jets ux'ook, je'e pane'e uk'oo'k jetse'e jyoojntykpajknuba:

⁹ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, vintso_ ve'e mtsaachpaa'tta jetse'e m'ayovda (óyame'e may je o'yin xjayepa). Nnuja'vinupts atse'e vintso_ ve'e mpakótsjada je'e pan pān jatye'e natyijjudup israeejlit jáyuda, ax ka'ats je'e ve'e jye'eda, je Satanaasts je'e ve'e je jyáyuda.

¹⁰ Ka'ats miits je'e ve'e xtsa'agadat vintso_ ve'e mtsaachpaa'ttat. Jem miitse'eda pane'e je ko'oyjáyuvap yakjapyoxuntakpámjadap, y'íxupts je'e ve'e vintso_ ve'e y'óyat jets ats miitse'e xkoo'kjaanchja'vidinit. Majk xaa_ ve'e ve'em myaktsaachpaa'tjadat. To'k aaj to'k joöt tse'e m'íttat ats maat van'it paat ku ve'e m'oo'ktat, ve'em tse'e xjayejptinit je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

11 Pan pān jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm. Pan pān tse'e maqdaakp, ka'a tse'e vyintsotónjut je tsaachpaatun juu' ve'e xa'ma kajx ijtnup."

Pan pan jaty'e'e nay'amojkijidu jep Pérgamo

12 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem peergamovit kyajpūn kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pāne'e dumāqat je tsojx juu' ve'e mejtsk ado'om jajpax:

13 Nnuja'vinup xa ătse'e pān ti jaty'e'e mtoondup mkojtstup jetse'e mtsaqanada joma ve'e je Satanás yakkutuk. Qyamts jeme'e mtsaqanada, to'k aaj to'k jootts ătse'e xmutonda xmupakta, ijptps ătse'e xjaanchjávada. Qyame'e mākk je jayu myaktsaachpaatjidi ku ve'e je Antipas duyak'oo'kti, ka'ats ătse'e xjaanchja'vi'atúvidi, je Antipas juu' ve'e je tūvakojtsun dupaam ăts kajx jeja je numay jayu vyinkujkta ku ve'e vye'nana jem mkajpūn kajxmda, jem joma ve'e je Satanás chūuna.

14 Ax jep tse'e juu' ăts miitse'e ntuknaajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku ve'e jem miitse'eda pān pān jaty'e'e dukamaso'okuvaandup je Balaam je y'ixpajkun. Je Balaam tse'e du'akojtsi je Balac vintso ve'e je israeejlit jayu duyaktokintóndat, je'e ve'e ku ve'e duja'kxta juu' jaty'e'e yaktukvintsa'kidu je y'apamnaxta jets ku ve'e je kāts dutukmaqatjayejpti je kiix ónykta juu' ve'e ka púkap jyayejptup.

15 Jemts miitse'e xmaaqadada pān pān jaty'e'e dūkamaso'okuvaandup je Nicolás je y'ixpajkun, je ixpajkun juu' atse'e nkatsajkp.

16 Je'e kajx tse'e, vinmayumpijttini, masoqktini je mko'oy joojntykinda. Pān ka'ats miitse'e xmaso'okta je mko'oy joojntykinda, nnunajkxtapts qts miitse'e jets atse'e najkx n'atso'oxtún maqat je'e juu' ve'e dūkamasoqktup je Nicolás je y'ixpajkun. Ve'emts atse'e ntónut maqat je tsojx juu' ve'e yap qts n'ávup pítsump.

17 Pān pān jaty xa ve'e jem je tyatsk, va'an tse'e dū'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpūn kajxm: Pan pan tse'e maadaakp, nmo'opts ats je'e ve'e jetse'e dūkáyut je maná juu' ve'e yu'uts ijtp, jets atse'e nmo'ot to'k je pi'k poo'p tsaaj joma ve'e javyet y'it to'k je nam xaqaj juu' ve'e ni pāna dukanuja'vip, je'ejyji ve'e pān pāne'e yakmo'op."

Pan pan jaty'e'e nay'amojkijidu jep Tiatira

18 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem tiatiirait kyajpūn kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je Nte'yam je y'Onułk, juu' ve'e je vyiijn ax jo'n je jan'ayee'nst jets je tyek ax jo'n je bronce juu' ve'e va'ajts pa'at:

19 Nnuja'vinup xa atse'e pān ti jaty'e'e mtoondup mkojtstup, je tsojkun juu' ve'e mjayejptup, vintso atse'e xjaanchjávada, vintso atse'e xmutonda xmupákta, jets vintso ve'e je makk aaj je makk joqt xjayępta, nnuja'vivapts atse'e jets nuyołk

miitse'e uxyam mtonda ats kajx jets ka'a ve'e ku atse'e xjaanchja'vi'ukvaandi.

20 Qyam tse'e vye'ema, jep xa ve'e juu' ats miitse'e ntuknaqmavaandup, je'ets je'e ve'e ku ve'e xkuvakta je ta'axtajk Jezebel, je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa. Tónajits je'e ve'e je y'ixpajkun dutukvin'uu'n ats je njayu jetse'e ve'em je kats dutukmaatjayépta je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup jetse'e duja'kxta juu' ve'e yaktukvintsa'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap.

21 Ta xa ats je'e ve'e nja'ituma'a jetse'e vyinmayumpítt; ax ka'ats je'e ve'e vyinmayumpijt, ka'a tse'e dumasa'ak je kyo'oy too'.

22 Ax je'e pan pan jatye'e panajkxjudup, pan ka'ats je'e ve'e dumaso'okta juu' jatye'e je ta'axtajk tyuump, nyakpa'ampétupts ats je'e ve'e je ta'axtajk jets atse'e ooy ntunyaktsaachpaa'ttat je'e pan pan jatye'e tyukmaattoondup je kyo'oy je'e,

23 nyak'oo'ktapts ats je'e ve'e pan pan jatye'e je ta'axtajk dukats'amotunajxtup. Ax ve'em tse'e nujom je jaanchja'vivatajk dunujávadat jets n'ixkujxp nmuja'vikujxp atse'e je jayu je jya'vin jets je vyinma'yun, ve'em ats miitse'e to'k jado'k juu' nmo'odat pan vintso' ve'e dumaatnavyaa'tyudumaatnay'akeegaja juu' jatye'e mtoondup mkojtstup.

24 Ax miitsta pan pan jatye'e ijttup jem Tiatira jetse'e dukapanajkxta ya ko'oy ixpajkun jetse'e dukatonmatsta juu' je'e ve'e tyijtup je Satanás je myaja ixpajkun, ka'ats ats miitse'e ti viijnk ntukpava'anda.

25 Ix'itta juu' ve'e mjayejptup van'it paat ku ątse'e nmiinnuvat.

26 Pən pən tse'e maądaakp jetse'e dütün juu' jaty ątse'e ntsajkp van'it paat ku ve'e y'qo'kut, nmo'opts ats je'e ve'e je kutojkun jetse'e duyakkutojkjat je jayu juu' ve'e tsuunidup joma ve'e may vijn je it je naax,

27 ve'em ax jo'n ąts je nTee' xmooyjy je kutojkun. Pan ka'a tse'e je jayu kyatsapákjada, ve'em tse'e dütónut ax jo'n je jayu juu' ve'e je pojxun dükajp jetse'e dütukpo'ova'kxy je naxto'ts;

28 nmooyvapts ąts je'e ve'e je maja maatsa juu' ve'e japyji pítsump.

29 Pən pən jaty xa ve'e jem je tyaatks, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjüdup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpuń kajxm."

3

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Sardis

1 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem saar-disit kyajpuń kajxm: "Jidu'um xa ve'e vy'añ je'e pane'e dükä'mip je Espíritu Santo jets je vuxtojtuk maatsa, je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm jetse'e yaktuknuńkex je jaanchja'vivatajk jem vuxtojtuk kajpuń kajxm joma ve'e ñay'amókajada: Nnuja'vinup xa ątse'e pən ti jatye'e mtoondup mkojtstup, nnuja'vinupts ątse'e jets óyam miitse'e mjajoojn-tykada, ni vinxúpats ąts miitse'e xkatoojnjada.

² Vlijta kejta, mo'oda je makkin juu' jaty'e jaal'ktaampna, juu' ve'e javee'n jetse'e kyutókiyut, kux ta atse'e n'ix jets ka'a miitse'e xtonda juu' ve'e oy juu' ve'e va'ajts jeja je Nte'yam vyinkujk.

³ Jaa'myétsta jets panajkxta je ixpajkun juu' ve'e myakmooydu, vinmayumpijttini, masoootini je mko'oy joojntykinda. Kux pan ka'a xa miitse'e xmaso'okta je mko'oy joojntykinda, nnunajkxtapts ats miitse'e jets qats miitse'e najkx nkupaadada. Ve'emts atse'e nje'yat ax jo'n je mee'tspa jye'ya jem je jayu tyak'am, ka'a ve'e xnujávada pan vin'it.

⁴ Oyam tse'e vye'ema, jem tse'e saardisit kyajpuñ kajxm miitsta pan pan jaty'e kanaajk'ijtjudup maat je tokin, ax je'ets atse'e nmaatvíduttap poo'p xaxta, kux ve'em je'e ve'e duvinmátsjada.

⁵ Pan pan tse'e maadaakp, yakpoo'pxóxupts je'e ve'e, ka'ats atse'e nyaktókiyut je xyaj jep nak kujxp joma ve'e javyet je xyajta pan pan jaty'e xa'ma kajx joojntykidinup. Ats je nTee' jets je y'aangeles, jemts atse'e je'e vyinkojkmda nva'anut jets ats je njayu je'e ve'eda.

⁶ Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpuñ kajxm."

Pan pan jaty'e nay'amojkijidu jep Filadelfia

⁷ Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e nay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem filadeejlfi-ait kyajpuñ kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e va'ajts jets tyúvam, je'e pane'e dumaat

je yakkutojkpa David je y'avaatssun, je'e pane'e juu' duyak'avaatsp, ni pana xa ve'e kya'o'yixju jetse'e duyak'atókut, nay ve'empa pane'e juu' duyak'atojkp, ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e duyak'ava'atstu:

⁸ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, mpaamts atse'e jeja miits mvinkujkta to'k je tak'akaq' juu' ve'e ava'ajts, juu' ve'e ni pana ka'o'yixjup jetse'e duyak'atókut. Oyamts miitse'e vee'nji je makkin xjayepta, mkutyoonduts miitse'e ats je nkats je n'ayook jetse'e mjaa'knapyámjada ats maat.

⁹ Ax ve'em tse'e, je'eda pan pan jatye'e je Satanás dumqaatnapyajkjudup jets pan pan jatye'e taayidup ku ve'e vya'anda jets israeejlit jayu je'e ve'eda, ntónupts atse'e jetse'e viinduk naxkada'aky ñapyámjadat jem miits mvinkojkmada jetse'e dukuváktat jets ooy ats miitse'e ntuntsokta.

¹⁰ Kux tse'e xmuténada ax jo'n atse'e nva'añ, je'e kajxts ats miitse'e n'íxtat njayéptat ku ve'e anañujoma je jayu ooy tyuntsaachpaa'ttat yaja naxviijn jetse'e ve'em oy yak'íxut pan pan jatye'e xjaanchja'vidup.

¹¹ Tsojk atse'e nmiinnuvat. Ix'itta juu' ve'e mjayejptup jetse'e ve'em ni pana mkapajkuxjadat je o'yin juu' ve'e mjayejptup jem tsapjootm.

¹² Pan pan tse'e maqdaakp, ve'emts ats je'e ve'e mpámut ax jo'n to'k je makk pattena jep maja tsaptujkp, ni je vin'ítats je'e ve'e kyapítsumut, jemts atse'e je'e ñi'kxm nja'at ats je nNte'yam je xyaqaj jets je Nte'yam je cyiudad je xyaqaj, je nam Jerusalén je'e ve'e juu' ve'e jem tsapjootm

kada'akup, jeme'e choo'nut joma ve'e je Nte'yam. Ntuknujaayduvapts ats je'e ve'e ats je nnam xaqj.

13 Pan pan jaty xa ve'e jem je tyatapk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm."

Pan pan jaty'e'e nay'amojkijidu jep Laodicea

14 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem laodicéait kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxp ve'em ax jo'n du'ix dumotu, je'e pane'e duyakkutojkjip nujom juu' jaty'e'e je Nte'yam pyaam:

15 Nnuja'vinup xa atse'e pán tijatye'e mtoondup mkojtstup, nnuja'vinupts atse'e jets ka'a atse'e xtuntso'oxpákta jets ni ka'a atse'e xtuntsojktuva. Ve'em xa miitse'eda ax jo'n je tsoxk naaj juu' ve'e pa'ajntkji, ka'a tse'e xyuxa ka'a tse'e y'ana.

16 Je'e kajx tse'e kuxxe'e ve'em m'itta, ve'emts ats miitse'e ntóndat ax jo'n je jayu du'uu'ts juu' ve'e je jyoot kyakuvujkp.

17 Ve'em xa miitse'e mva'anda jets ta miitse'e oooy mtun'óyada, ka'a miitse'e ti mka'ijtuxjada; ax ka'a tse'e xnujávada jets m'ayoovdup miitse'eda, m'ijttupts miitse'e ve'em ax jo'n je viints jayu jets je jayu juu' ve'e nuva'ajts axva'ajts.

18 Je'e kajxts ats miitse'e nkojtsjada jetse'e xjóydat juu' atse'e ntaa'kp: je oro juu' ve'e jep janjaatp tuy'oya, ve'em tse'e tuuv je o'yin xjayéptat; jets je poo'p vit, jetse'e mnatyukxóxjadat, ve'em tse'e mkoo'k'ijttinit ax jo'n je jayu juu' ve'e nuva'ajts axva'ajts; jets

je vintsoojy, jetse'e je mvijjn xpaajmjadat, ve'em tse'e mkoo'klijttinit ax jo'n je viints jayu.

19 Ntuknuujmidup ats je'e ve'e pān pān jaty atse'e ntsojktup jetse'e nyaktsaachpaa'tta, ve'emts atse'e ntun jetse'e nuyojk oy dutóndat juu' atse'e ntsajkp; ax tun vinkopk tse'e jetse'e mvinmayumpijttinit, jetse'e xmasoooktinit je mko'oy joojntykinda.

20 Ve'em xa atse'e ax jo'n to'k je jayu juu' ve'e kojtsopo'kxp je ja tak'aagui. Pān pants atse'e x'amotunajxp jetse'e je jya'vin duyak'ava'ach, tākapt's atse'e jem jya'vin kajxm jets atse'e n'ítut je'e maat ax jo'n ats je'e ve'e kunmaatkaajy kunmaat'uuk.

21 Pān pān tse'e maadaakp, nmo'opts atse'e je kutojkun jetse'e chāqanadat ats maat jem ats nkutojkun tsuujntkun kajxm, ve'em ax jo'n atse'e nmādaaky jets atse'e ntsuuna ats je nTee' maat jem kyutojkun tsuujntkun kajxm.

22 Pān pān jaty xa ve'e jem je tyatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuuk kajpuñ kajxm."

4

Je vinja'vin je vintsa'kin juu' ve'e jem tsapjoootm

1 Ku ya'a ve'e ñajxy, van'it's atse'e n'ix je tsapjoootmit it y'ava'ach, ve'em ax jo'n to'k je tak'aka'a jem kuy'avaach. Van'it's atse'e n'amotunajxnuva je ayook juu' atse'e too'vajkp xmukojts je trompeta jo'n. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—Petu yam jets ats mitse'e ntuk'íxut juu' jaty'e tónjup kótsjup.

² Tun to'mayjits atse'e je Espíritu Santo xyaknujkkx jem tsapjoottm. Jemts atse'e to'k je kutojkun tsuujntkun n'ix. Jem tse'e to'k chuuuna.

³ Ve'emts je'e ve'e y'ajaj y'atukx ax jo'n je jaspe tsaaj ukpu je cornalina tsaaj juu' ve'e ta'kxp matskp. Jeja kutojkun tsuujntkun pa'ayi tse'e to'k je ii'tsuts juu' ve'e tsoxk ajajp ata'kxp ax jo'n je esmeralda tsaaj tyukx myátsuk.

⁴ N'ixts atse'e ii'px maktaaxk je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e dunaa'vittup je kutojkun tsuujntkun. Jem tse'e chaanada vye'na nu'ii'px maktaaxk je müjit jáyuda, poo'p xaxta, jets je oro corona juu' ve'e jem kyuvajkmda.

⁵ Je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e jem itukojkm, jem tse'e tyumpítsum je vítsuk, je aňu tyumpuj tyuntsa'pxy, je aňu tyumpu'u tyunmaqat. Jem tse'e je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm tyoy vuxtojtuk je kujajpa je kuta'kxpa, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp je jaanchja'vivatajk maat jem vuxtojtuk kajpuk kajxm joma ve'e ñay'amókajada.

⁶ Jem tse'e je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm vye'niva to'k je joy it juu' ve'e ke'xp ax jo'n je maaxy naaj juu' ve'e je ixun jo'n, tukke'xnajxpts je'e ve'e ax jo'n je cristaajl.

Joma tse'e je kutojkun tsuujntkun, jéjava tse'e viduta numaktaaxk je joojntykiva, tum je viijn tse'e jyayejptup je ñi'kx je kyopk, ve'em jep ñaadup ve'em jeja vyinkujk.

⁷ Muto'k je joojntykiva, ve'em tse'e kye'ex ax jo'n je león; je mumejtsk, ax jo'n je tsapkaaj; je

mutoojk, ve'em tse'e je vyiijn je y'aaj ax jo'n je jayu; je mumaktaaxk, ve'em tse'e kye'ex ax jo'n je vijtsun ku ve'e jyeyy.

8 Nuto'k jaty tse'e tojtuk je kyeekun dujayepta, tum je viijn tse'e jyayejptup jem ni'kxmda kyojmda jets jep kyeekun pa'tkup paat. Ka'a tse'e kyojs'atuvada jaxuujun jatso'p. Jidu'um tse'e vya'anda:

Va'ajts, va'ajts, va'ajts,

Maja Vintssán, Nte'yam, mits tse'e nujom mka'mikujxp, mits xa ve'e m'ijt, mits tse'e uxym m'ijtp, mitsam tse'e m'ijtnup.

Jidu'um tse'e vya'anda.

9 Ax vinnaajknáxts je joojntykiva dumo'oda je majin je jaanchin, je vintsa'kin, jets je kukojsun je'e pane'e tsuunip jem je kutojkun tsuujntkun kajxm jetse'e xa'ma kajx jyoojntyka,

10 vanxup naxpa tse'e je nu'ii'px maktaaxk müjut jayu duvinkoxkténada jetse'e duvinjávada duvintsa'agada je'e pane'e joojntykip xa'ma kajx, jetse'e je y'ooro corónada dupamda jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm jetse'e jidu'um vya'anda:

11 **Maja** Vintssán, Nte'yam,

mvinmajtsjup xa mitse'e jetse'e xjayejpnit je majin je jaanchin, je vintsa'kin, jets je kutojkun,

mitse'e nujom juu' jaty mpaam;

kux ve'eme'e xtsák,

je'e kajx tse'e nujom juu' jaty jyeja,

mits tse'e myakjeji.

Jidu'um tse'e vya'anda.

5

Je nak axaa'ch

¹ Ax je'e pane'e tsuunip jem kutojkuñ tsuujntkuñ kajxm, jemts atse'e n'ix y'aka'yun ka'm dumat'sit to'k je nak axaa'ch. Vinja'ats je'e ve'e je nak, ve'em jeñi'kxm ve'em jep y'akujkp. Vuxtojtuk je'e ve'e je tsa'yun tuk'ana'ach.

² N'ixts atse'e to'k je makkk ángeles juu' ve'e makkk kojts. Jidu_um tse'e vyaajñ:

—¿Pan tse'e duvinmajtsjup jetse'e je nak axaa'ch duyak'ava'atsut jetse'e je cha'yun dupajkjat juu' ve'e tuk'ana'ach?

³ Ax juu' ve'e jem tsapjoottm, ukpu yaja naxvijn, ukpu jep naxvijnit itupa'tkup, ni pana tse'e kyave'na juu' ve'e o'yixjup jetse'e je nak axaa'ch duyak'ava'atsut ukpu du'ixut.

⁴ Qoys atse'e ntunnañuyaaxji kux ni pana ve'e kyayakpaaty juu' ve'e duvinmajtsjup jetse'e duyak'ava'atsut ukpu du'ixut.

⁵ Van'itts atse'e nuto'k je müjit jayu xnüujmi:
—Kadi mya'axy. Je'e pñane'e León yaktijp, je Judá jets je yakkutojkpa David je chaan je kyooj, je'e tse'e mañadaak jetse'e ve'em y'o'yixju jetse'e duyak'ava'atsut je nak axaa'ch jetse'e je cha'yun dupajkjat.

⁶ Van'itts atse'e n'ix to'k tyena. Carnero Onuks je'e ve'e yaktij. Jem je'e ve'e tyena joma ve'e je kutojkuñ tsuujntkuñ, jem nñmaktaaxk joojntykiva jets müjit jayu akojkmda. Ax juu'ts jeme'e ténip, ve'emts je'e ve'e kye'ex jets távani ve'e y'uk'aa'k ku ve'e vyaajñ vintsq'kin, van'it tse'e

jyoojntykpajknuva. Vuxtojtuk tse'e je vyaj vuxtojtuk tse'e je vyijjn. Je vyijjn, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm jetse'e yakkex to'k it to'k naxvijjn.

⁷ Van'itts je'e ve'e ojts dutukkakonva'ach je naak axaa'ch juu' ve'e jem y'aka'yun ka'm myats'ijtp je'e pane'e tsuunip jem kutojkun tsuujntkun kajxm.

⁸ Ku ve'e dukaajn je naak axaa'ch, van'it tse'e je numaktaaxk joojntykiva jets je nu'ii'px maktaaxk müjít jayu, je'e tse'e duvinkoxkténidu je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. Kakje'e tse'e je müjít jáyuda jem dumaađada je arpa kov jets je oro apajkin juu' ve'e ojtsta maat je poom. Je poom, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je Nte'yam je jyayu je chapkätsa.

⁹ Yq nam uv tse'e tyukvin'aavdu je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. Jidu'um tse'e y'aavdi:

Mits xa ve'e mvinmajtsjup jetse'e xkónut je naak axaa'ch jetse'e je cha'yun xpajkjat,
kux mitse'e vintsa'kin mvaan,
mits je m'oq'kun kajx tse'e xyaknatyukpitsum-
vaatsjidi jetse'e y'ijttinit je Nte'yam je jyayu,
vinxupe'e je ke'xpa,
nuvinxupe'e je jayu juu' ve'e kojtstup oyjuu' ay-
ooka,
nuvinxupe'e je jayu chaanada to'k it to'k naxvijjn.

¹⁰ Je'eda ve'e tuxpum yakkutojkpadá jets
tee'tajkta,
je'e tse'e je Nte'yam dumutoondup dumupajktup,
yakkutojkjadapts je'e ve'e je jayu juu' ve'e to'k it
to'k naxvijjn tsuunidup.
Jidu'um tse'e y'aavdi.

11 Van'itts ątse'e n'ix numay ooy je ángeles, ñaa'víttupts je'e ve'e je kutojkun tsuujntkun, je joojntykivada, jets je mújit jáyuda. Millón amts je'e ve'e je ángeles vye'nada, nutooj numa'aj,

12 N'amotunajx ąts je'e ve'e ku ve'e mak**k**kyotsta. Jiduum tse'e vyaandi:

Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk,
je'e tse'e duvinmajtsup jetse'e je kutojkun
yakmooynit jets je o'yin, je vijin je kejun
jets je makkin, je vintsalkin, je majin je jaanchin, jets je oy nukojtsin.

Jiduum tse'e vyaandi.

13 N'amotunajxpats ątse'e nujom pan pan
jaty'e je Nte'yam pyaam juu' ve'e ijttup jem
tsapjootm, yaja naxvijjn, jep naxvijnit itupa'tkup,
jets jem maaxy najootm. Jiduum tse'e vyaandi:
Je'e pane'e je kutojkun tsuujntkun dutuktsuunip
jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk,
je'eda tse'e dujayejptinup je oy nukojtsin, je
vintsalkin, je majin je jaanchin, jets je kutojkun.

¡Ve'em tse'e y'ijtnit xa'ma kajx!

Jiduum tse'e vyaandi.

14 Je numaktaaxk joojntykiva, jiduum tse'e vyaandi:

—¡Amén!

Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk mújit jayu
kyoxkténidi jetse'e duvinja'vidi duvintsalkidi je'e
pane'e joojntykip xa'ma kajx.

6

Je vuxtojtuk tsa'yun

1 Van'itts atse'e n'ix je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji muto'k je vuxtojtuk tsa'yun. Van'itts atse'e n'amotunajxy je muto'k joojntykiva mäkk kyajts, ve'em ax jo'n je añu ya'axy. Jidum tse'e vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

2 Van'itts atse'e n'ix to'k je poo'p caballo. Juu' tse'e tuktsuñijup, jemts je'e ve'e dumats'it to'k je arco. Van'it tse'e yakmooyj to'k je corona, jetse'e ve'em mañadaakpa ñujkx.

3 Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je mumejtsk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mumejtsk joojntykiva vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

4 Van'it tse'e pyítsum jado'k je caballo, tsaptsts je'e ve'e y'ijt. Juu' tse'e tuktsuñijup, yakmooyts je'e ve'e je kutojkun jetse'e duyak'atso'oxtóndat je jayu juu' ve'e tsuñnidup to'k it to'k naxvijñ jetse'e ve'em duyaknaajk'oo'kjadat vimpit atuj. Yakmooyts je'e ve'e to'k je maja tsojx.

5 Ku ve'e dupajkji je mutoojk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mutoojk joojntykiva vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

Van'itts atse'e n'ix to'k je yak caballo. Juu' tse'e tuktsuñijup, jemts je'e ve'e kyam dumañada to'k je ta'yun.

6 Van'itts atse'e n'amotunajxy jem joojntykiva akojkmda to'k je ayook juu' ve'e vaan:

—To'k kíloji je trigo ku ve'e to'k xaqaj dunutún jets mejtsk kilo je cebada ku ve'e to'k xaqaj dunutún. Ax ka'a tse'e xyavintókidat je olivos aceite jets je tsaaydum pa'ajk naaj.

7 Ku ve'e dupajkji je mumaktaaxk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mumaktaaxk joo-jintykiva vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

8 Van'itts atse'e n'ix to'k je po'ts caballo. eo'kunts je'e ve'e xyaaj juu' ve'e tuktsunijup. Jemts je'e ve'e pyametsju je'e juu' ve'e tyip oo'kpa it. Yakmooyts je'e ve'e jetse'e duyakkutojkjat to'k viijn je jayu juu' ve'e tsunidup yaja naxviijin itukujx, jetse'e je jayu dutukyak'oo'kut je atso'ox, je yooj, je pa'am, jets je mu'uk tanuk. Juu' tse'e jatoojk viijn je jayu, ax ka'a tse'e duyakkutojkjat.

9 Ku je'e ve'e dupajkji je mumugooxk tsa'yun, van'itts atse'e n'ix jem yojxpejtun pa'tkum je'e je jyootta je jya'vinda juu' ve'e je jayu yak'oo'kjudu ku ve'e je Nte'yam dupanajkxti jetse'e je y'ayook du'ava'nidi,

10 makkts je'e ve'e kyojtsti, jetse'e vyaandi:

—Va'ajts Maja Vintsán, mkutyuump xa mitse'e juu' ve'e mkajtsp, ¿vin'ítnumts mits je'e ve'e xtukkuvéttat je naxviijin it jayu juu' aatse'e xyak'oo'ktu?

11 Van'itts je'e ve'e yakmooydi je poo'p vit jetse'e yaknuujmidi jets javee'ne'e jyaa'k'a'íxtat, van'it paat ku ve'e pyo'okut pan nuvinxupe'e y'oo'ktat je y'utsta je y'ajchta jets je y'utsta je cha'ada juu' ve'e je Cristo duvinja'vidup duvintsa'kidup, juu' ve'e je jayu yak'oo'kjadap ax jo'n je'e ve'e jyajtti.

12 Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je mutojtuk tsa'yun, van'itts atse'e n'ix jets va'ajts makke'e tyun'oxi. Yak tse'e vyimpijtni je aampa xaaj, ve'em ax jo'n je yak vit juu'

ve'e je jayu natyukxojxjup ku ve'e kyu'oo'kjini. Je nuu'puñ jo'n tse'e chaptsikajxni je aampa po'o.

¹³ Kustajkidu tse'e je maatsa yaja naxvijin, ve'em ax jo'n je higo kup duyakkustaka je tyaajm ku ve'e je makk poj xyinuyo'oyju.

¹⁴ Ve'em tse'e ya tsajmit it tyókini, ve'em ax jo'n je nak yak'axaa'tsni, viijnk tso ve'e yakpaqamni nujom je kopk je keets jets je naax juu' ve'e jem maaxy naaj akojkm.

¹⁵ Je yakkutojkpatajk juu' ve'e yaja naxvijin, nayyo'tsjidinuts je'e ve'e jep aaajntkup jets kopk keets akujkp, nay vanxúpjidava juu' ve'e dunumájidup, je tojpatajk je vyintsanda jets je kumeen jáyuda maat je makk jáyuda, je joyutoompa jáyuda jets je naspaka jáyuda.

¹⁶ Jidu'um tse'e dunuujmidi je kopk je keets:
—Naxkada'aku yam aqats nmi'kxm jets aqatse'e xyo'otsut, ve'emts aqatse'e xkapaa'tut je'e pane'e dutuktsunip je kutojkun tsuujntkun jets aqatse'e xkapaatpat je makk tsaachpaatun juu' ve'e yakjéap je'e je y'ejkun kajx pane'e yaktijp Carnero Onuk,

¹⁷ kux távani ve'e dupaatni je xaaj ku ve'e je makk tsaachpaatun jyeja. ¿Pan tse'e nvaat dumuténap?

7

Je'eda pan pan jatye'e yaktukkonvaatstu je is-raeejlit jáyuda

¹ Van'itts aqatse'e n'ix numaktaaxk je ángeles tyénada maktaaxk esquina yaja naxvijnit itukujx, ka'a tse'e duyakjatta jetse'e pyójut yaja

naxvijin ukpu jem maaxy na^{vi}inm, jetse'e ni to'ka je kup kyapojuyo'oyut.

² N'íxpats atse'e jado'k je ángeles, jem je'e ve'e myets joma ve'e je xaa^j pyítsum. Jemts je'e ve'e dumaaada je tsa'yun juu' ve'e je joojnty^k Nte'yam jye'^e. Je ángeles tse'e makk dumukojts je numaktaaxk ángeles juu' ve'e je kutojkun yakmooydu jetse'e duyakvintókidat ya naxvijinit it jets je maaxy naaj.

³ Jidu'um tse'e dunuyujmidi:

—Ka'a tse'e xyakvintókidat je naxvijinit it, je maaxy naaj, ukpu je kup, van'itnume'e ku aatse'e mpaajmjadat je nNte'yamamda je cha'yun jem vyimpókkumda pan pan jatye'e mutoojnjudup mupajkjjudup.

⁴ Van'its aatse'e n'amotunajxy nuvinxup je'e ve'eda pan pan jatye'e je tsa'yun yakpaajmjidi. Numókupx javujxtkupxuk maktaaxk miijl tse'e y'ijtti, yaktukkonvaatstu tse'e nujom je ja^{ka'a} juu' ve'e je israeejlit jáyuda.

⁵ Numakmejtsk miijle'e je tsa'yun yakpaajmjidi je Judá je chaan je kyooj, numakmejtsk miijl je Rubén jye'^e, numakmejtsk miijl je Gad jye'^e,

⁶ numakmejtsk miijl je Aser jye'^e, numakmejtsk miijl je Neftalí jye'^e, numakmejtsk miijl je Manassés jye'^e,

⁷ numakmejtsk miijl je Simeón jye'^e, numakmejtsk miijl je Leví jye'^e, numakmejtsk miijl je Isacar jye'^e,

⁸ numakmejtsk miijl je Zabulón jye'^e, numakmejtsk miijl je José jye'^e, numakmejtsk miijl je Benjamín jye'^{eva}.

Je numay jayu juu' ve'e poo'p xaxta

⁹ Ku ya'a ve'e ñajxy, van'itts ątse'e n'ix va'ajts numay aa'k je jayu, kamachoovna, jeme'e tyénada je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm jets jem je'e vyinkojkm pane'e yaktijp Carnero Onuk. To'k it to'k naxvijnts je'e ve'e choo'nda, anañujoma je ke'xpa, anañujoma je aaj je ayook, jets anañujoma je naax je kajpün. Poo'p xaxts je'e ve'eda. Jem tse'e dumats'itta je tuuxux aajy,

¹⁰ jetse'e makk kyotsta. Jidu'um tse'e vya'anda:

—Je Nte'yam, juu' ve'e dütuktsuunip je kutojkun tsuujntkun, jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, xyaktsookumduts uu'm je'e ve'eda.

¹¹ Ax anañujoma je ángeles, jemts je'e ve'e vídua dunaa'ténada je kutojkun tsuujntkun jets je müjit jáyuda maat je numaktaaxk joojntykivada, jetse'e je vyijnda je y'aajta dütukpaatti je it juu' ve'e jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm, jetse'e je Nte'yam duvinja'vidi duvintsä'kidi.

¹² Jidu'um tse'e vyaandi:

¡Amén! Je oy nukojtsin, je majin je jaanchin, je vijin je kejun, je kukojtsun jets je vintsa'kin, je kutojkun jets je makkkin, je nNte'yamamda tse'e dujayejpnup nujom ya'a xa'ma kajx. Amén.

¹³ Van'it tse'e nuto'k je müjit jayu ąts x'amotutuvi:

—¿Pants ya'a ve'eda juu' ve'e poo'p xax? ¿Jomas ya'a ve'e choo'nda?

¹⁴ Van'itts ątse'e nnuuujmi:

—Ka'a ątse'e nnujava. Nvaat ątse'e xvaajnjat.

Van'itts ątse'e xnuujmi:

—Je'e xa ya'a ve'eda juu' ve'e je makk tsaach-paatun duyaknajxtu, pan pan jatye'e je vyit dupojtu jetse'e duyakpo'o'pidi je'e je ſuu'pu'n kajx pane'e yaktijp Carnero Onuk.

¹⁵ Je'e kajx tse'e y'itta jem je Nte'yam je kyutojkun tsuujntkun vyinkojkm jetse'e duvinjávada duvints'a'agada jóvum xaa jómum tsooj jem myaja tsaptajkm; je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e íxjidinup jayejpjidinup jetse'e y'ijtnit je'e maattta.

¹⁶ Ka'a tse'e je yooj je taatsa du'ukyaknajxtinit, ka'a tse'e je aampa xaa y'ukyaktoojyjidinit, ka'ats je'e ve'e je an y'ukpaatjidinit,

¹⁷ kux je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, juu' ve'e ijtp joma ve'e je kutojkun tsuujntkun, je carnero vinténiva jo'nts je'e ve'e y'ix'ítjadat jetse'e yaknajkxjadar joma ve'e je tsoxk naaj myu'ut juu' ve'e joojntykinyajkp. Je Nte'yam tse'e yakkeekuxjadap nujom je vyinnaajta, ka'a tse'e y'ukyaaxtinit.

8

Je muvuxtojtuk tsa'yun jets je poom ajojkin juu' ve'e tum je oro

¹ Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je muvuxtojtuk tsa'yun, van'it tse'e jem tsapjootm nujom juu' jaty y'amó'tkujx kojkm hora jo'n.

² Van'itts atse'e n'ix je nuvuxtojtuk aangelesta juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm ténidup, je'eda tse'e yakmooydu vuxtojtuk je trompeta.

³ Van'it tse'e jye'y jado'k je ángeles maat to'k je poom ajojkin juu' ve'e tum je oro. Van'it tse'e

duvinkuva'ki je poom jojkpejtun jetse'e yakmoojy may je poom jetse'e dutukmaatvintsaq'agat je tsapkats juu' ve'e je Nte'yam je jyayu kyojtstup, jem tse'e duvintsa'agat joma ve'e je poom jojkpejtun juu' ve'e tum je oro, juu' ve'e ijtp jem je kutojkuu tsuujntkuu vyinkojkm.

⁴ Van'it tse'e je poom jok pyojtuk maat je Nte'yam je jyayu je chapkatasta juu' ve'e je ángeles tyukvinjajkp je poom jojkpejtun juu' ve'e tum je oro, jetse'e jyak jem je Nte'yam vyinkojkm.

⁵ Van'it tse'e je ángeles dukaajn je poom ajojkin jetse'e duyak'ujts maat je yojaxpejtun jampajk. Van'it tse'e dukuska'a yaja naxvijjn. Ku ve'e ve'em dutuujn, van'it tse'e je viitsuk tyuntqa'puk, je aña tyumpuj tyuntsa'pxy, je aña tyumpu'u tyunmaat, makk tyun'ojxini.

Je trompétada

⁶ Van'it tse'e ñay'apajmtkijidi je nuvuxtojtuuk ángeles juu' ve'e dumatta je trompeta jetse'e dutukxo'oxtat.

⁷ Ku ve'e je muto'k ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e yaja naxvijjn jyeji je taqax jets je jaajn, je nuu'puu mutaka. Tooy tse'e to'k vijjn ya naxvijjin it; juu' tse'e jamejtsk vijjn, ka'a tse'e tyoojy; tokyajxpa tse'e je tsoxk kup jets nujom je aaajy je ojts.

⁸ Ku ve'e je mumejtsk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e jem maaxy najootm yakkex to'k juu' ve'e ve'em íxuvip ax jo'n to'k je majakopk, tooyp tse'e vye'na. Van'it tse'e to'k vijjn je maaxy naaj nuu'puu vyimpijtkujx; juu' tse'e jamejtsk vijjn, ka'ats je'e ve'e nuu'puu vyimpijt.

9 eo'kkajxtu tse'e to'k viijn juu' ve'e jem maaxy najootm joojntykidup; juu' tse'e Jamejtsk viijn, ka'ats je'e ve'e y'oo'kti. Vintokikajxtuva tse'e je barco juu' ve'e ijttu to'k viijn jem maaxy najootm; juu' tse'e Jamejtsk viijn je maaxy naaj, ka'a tse'e je barco jem vyintókidi.

10 Ku ve'e je mutoojk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e to'k je maatsa chaa'n jem tsajviinm, je kuno'kun jo'n tse'e tyoy, jetse'e ñaxkadaaky joma ve'e to'k viijn je majaa naaj jets je mo'tpa naaj; juu' tse'e Jamejtsk viijn je majaa naaj jets je mo'tpa naaj, ka'ats je'e ve'e jem ñaxkadaaky.

11 Ajénjots je'e ve'e xyaaaj je maatsa, ta'am ojts aaajy je'e ve'e kyatsapítsum, je'e kajx tse'e je naaj vyimpijtkujx ta'am. Numay tse'e je jayu tyun'oo'kti kux va'ajts ta'ame'e je naaj.

12 Ku ve'e je mumaktaaxk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e vyintoki to'k viijn je aampa xaaaj, je aampa po'o, jets je maatsa; juu' tse'e Jamejtsk viijn je aampa xaaaj, je aampa po'o, jets je maatsa, ka'ats je'e ve'e vyintoki. Ve'em tse'e kyakujaj kyakutu'kx je aampa xaaaj, je aampa po'o, ukpu je maatsa maktaaxk hora ku ve'e xyuujuuni jets maktaaxk hora ku ve'e cho'oini kyoo'tsini.

13 Ku qatse'e n'ix, van'itts qatse'e n'amotunajxy to'k je ángeles makk jidu'um vyaajñ, jeyyp tse'e vye'na jem tsajm ituko'km:

—¡Ayooov xa je'e ve'e je jyootta ka to'k náxap pañ pan jaty'e tsuunidup jem naxvijnit it kajxm, kux tun támani xa je'e ve'e jetse'e je janutoojk ángeles dutukxo'oxtat je trompétada!

9

¹ Ku ve'e je mumugo_{oo}xk ángeles d_utukxuux je trompeta, van'itts atse'e n'ix to'k je maatsa juu' ve'e ts_{oo}'n jem tsajviinm jetse'e ñaxkadaaky yaja naxvijin, je maatsa tse'e yakmo_{ooy} to'k je avaats_{un} je jot jye'e juu' ve'e ooy tyunkaaka.

² Van'it tse'e du_yak'avaach je jot. Jep tse'e pyítsum je jok, ve'em ax jo'n je maja jantoojntykun jok. Je jok tse'e du_yakkoo'tsikajx je aampa x_aaj jets ya tsajmit it.

³ Jem tse'e jok akojkm pyítsumdi je tánukta juu' ve'e je paach jo'n íxuvidup, jetse'e ñaxjeyydi yaja nujom naxvijnit it_ukujx. Yakmo_{ooy}du tse'e je tánuk je kutojkun vintso ve'e je jayu du_yaktsaachpaa'ttat, ve'em ax jo'n je kaa'pyk je jayu du_yaktsaachpaa'ty.

⁴ Yaknu_ujjimidu ve'e jets ka'a ve'e du_yakvintókidat je aajy je ojts juu' ve'e yaja naxvijnit it_ukujx, ni ti kupa, jets ni tía juu' ve'e tsoxk, je'ejyji ve'e yaktsaachpaa'ttap je jayu juu' ve'e du_kajayejptup je Nte'yam je cha'y_un jem vyimpókkum.

⁵ Ax ka'a tse'e yakmaso_{okti} jetse'e je jayu du_yak'_{oo}'ktat, je'e ve'e jetse'e je jayu du_yaktsaachpaa'ttat mugoo_{oxk} po'o. Je tsaachpaatun juu' ve'e yakjéjidu, ve'emts je'e ve'e yakjava ax jo'n je jayu je kaa'pyk tyupju.

⁶ Ku ve'e ve'em tyónjut kyótsjut, jyoo'k'íxtidinup tse'e je jayu vintso ve'e y'_{oo}'ktat, ax ka'a tse'e y'o'yixjadat; ja'_{oo}'kuva'andap tse'e, ka'a tse'e y'_{oo}'ktat.

⁷ Apa_{am}du_kkada tse'e je tánuk ax jo'n n_umay aa'k je caballo juu' ve'e apa_{am}du_kkada jetse'e

y'atso'oxtóndat. Jem tse'e kyuvajkm dujayepta juu' ve'e je oro corona jo'n ke'xp; ve'em tse'e je vyijnda je y'aajta ax jo'n je jayu,

⁸ ve'em tse'e je vyaajyta ax jo'n je ta'axtajk je vyaajy, ve'em tse'e je tyaatsta ax jo'n je león jye'ę.

⁹ Je pojxun tse'e natyukxojaxjudup ax jo'n je nuxoya. Ve'em tse'e je kyekun duyakne'emda ax jo'n myotu ku ve'e je caballo may je carro dupavuu'n ku ve'e je atso'ox toonk du'anómada.

¹⁰ Jem tse'e tyo'xta ja jm dumaqadada je tyajpuń, ve'em ax jo'n je kaa'pyk jye'ę, juu' ve'e tyuktaptap je jayu jetse'e mugoooxk po'o duyaktsaachpaa'ttat.

¹¹ Jyajejptup tse'e to'k juu' ve'e ka'mijidup, je ko'oy aangelests je'ę ve'e juu' ve'e jep kaak jótup. Je ángeles, Abadoonts je'ę ve'e yaktij je hebreo aaj. Yakvintókivats je'ę ve'e kyatsapítsum.

¹² Najx tse'e je muto'k tsaachto'nun, ax miimpnum tse'e jamejtsk.

¹³ Van'it tse'e je mutojtük ángeles dutukxuux je trompeta. Van'it ts e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e pítsump jep maktaaxk esquina itakujkp juu' ve'e jem poom jojkpejtun kajxm juu' ve'e tum je oro jets juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm ijtp.

¹⁴ Jidu'um tse'e dunuyjmi je ángeles juu' ve'e dumaqat je trompeta:

—Mukeja je numaktaaxk ángeles juu' ve'e mutsómada jem joma ve'e je éufratesit maja naaj.

¹⁵ Ve'em tse'e yakmukéjidi je numaktaaxk ángeles jetse'e je jayu duyak'oo'kkáxtat to'k viijn; juu' tse'e jamejtsk viijn je jayu, ax ka'ats je'ę ve'e duyak'oo'ktat. Yaktuknupaajmtkidu ve'e

je hora, je xaaj, je po'o, jets je joojnt vin'ite'e yakmukéjadat.

16 N'amotunajxts atse'e nuvinxupe'e y'ijtti je tyojpatajkta juu' ve'e je caballo dütuktsuṇidup, numejtsk mókupx milloonts je'e ve'e y'ijtti.

17 Jidu'umts atse'e xyak'ixti je cabálloda. Juu' tse'e tuktsuṇijidup, je pojxun tse'e natyukxojaxjudup ax jo'n je nuxoya, tsaptsts je'e ve'e je pojxun xox y'ijt, jetspa azuujl, jets po'ts. Je cabálloda, ve'emts je'e ve'e je kyuvajk y'ijtti ax jo'n je león je kyuvajk, jeepts je'e ve'e y'avup pyítsum je jaajn, je jok, jets je azufre.

18 To'k viijn je jayu juu' ve'e tsuṇidup yaja naxviijin itukujx, je tsaachto'nun tse'e yak'oo'kjudu, je jaajn, je jok, jets je azufre juu' ve'e je p caballo y'avup pítsup. Juu' tse'e Jamejtsk viijn je jayu, ax ka'ats je'e ve'e duyak'oo'kti.

19 Jepe'e y'avup jets jem tse'e tyo'xta kajxm dujayepa je caballo je kyutojkunda; ve'em tse'e je tyo'xta y'íxuvada ax jo'n je tsaa'n kuvajk, je'e tse'e tyukyaktsaachpaattup je jáyuda.

20 Ax je jáyuda juu' ve'e vintaandu ku ve'e je tsaachto'nun ñajxy, ka'a tse'e dumasoockti je kyo'oy joojntykinda, ka'a tse'e duvintsa'ki'atúvidi je ko'oyjáyuvapta ukpu ti jatye'e y'apamnajxtu je oro maat, je plata maat, je bronce maat, je tsaaaj maat, ukpu je kup maat, je'e juu' ve'e ka'íxtup kamótudup jetse'e kyayo'oyda.

21 Ka'a tse'e vyinmayumpijtti, ka'a tse'e dumasoocktuva je yakjayu'oo'kk, je maayk, jets je mœg'tsk, jyaa'ktukmaatjayejptuva tse'e je kats je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka pükap jyayejptup.

10

To'k je ángeles je nak dukon'ijt axaa'tsva'kxy

¹ Van'itts ątse'e n'ix jado'k je mąkk ángeles jem tsapjootm chaa'n, vínuts vimpídut. Jem tse'e kyu-vajkm je ii'tsuts. Ve'em tse'e je vyiijn je y'aaj y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je aampa xaaaj, ve'em tse'e je pyoojoj je tyek kye'ex ax jo'n je jaajn.

² Jem tse'e to'k je nak dukon'it axaa'tsva'kxy, jetse'e je y'aka'yun tek dupuujm jem maaxy nani'kxm jetse'e je y'anajutek dupuujm jeja naxkujx.

³ Van'it tse'e mąkk kyajts, ve'em ax jo'n je león y'akaa'stuł. Ax ku tse'e mąkk kyajts, van'it tse'e myotu vuxtojtuk je aňu ya'axy.

⁴ Távani tse'e je vuxtojtuk aňu ya'axy vye'na, van'itts ątse'e n'ukjavyetuvaajñ. Van'itts ątse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e jem tsapjootm tsoo'mp. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—Kadi x'avana juu' ve'e tuđukotsta je vuxtojtuk aňu, kadi xjavyet.

⁵ Van'it tse'e je ángeles juu' ątse'e n'ix tyena jem maaxy nani'kxm jets jeja naxkujx, je'e tse'e je y'aka'yun ka'aj duyakpojtuk jem tsajm tsov,

⁶ jetse'e je Nte'yam duyaknajxy, je'e juu' ve'e xa'ma kajx ijtp jetse'e dupuujm ya tsajmit it, ya naxvijjin it, je maaxy naaj, jets nujom juu' jatye'e ijtp. Van'it tse'e vyaajñ:

—Ka'a xa ve'e y'ukta'ninit.

⁷ Ku xa ve'e dupaatnit pān vin'ite'e je muvuxtojtuk ángeles dütukxo'oxut je trompeta, ta tse'e tyunju kyatsju vye'na juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki jetse'e kyayaknujava

y'ijt, ve'em ax jo'n je'e ve'e dütuknuja'vi je myutoompada je myupajkpada, je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta.

8 Je ayook juu' atse'e n'amotunajx jetse'e jem tsapjootm kyäda'aky, xmukojtsnuvats atse'e, jets atse'e xnuyjmi:

—Najkxu xkanu je nak axaa'ch juu' ve'e myaqat je ángeles juu' ve'e ténip jem maaxy nani'kxm jets jem naxviinm.

9 Najkxts atse'e joma ve'e je ángeles jets atse'e n'amotu je nak. Van'itts atse'e xnuyjmi:

—Chaja jets ja'kxu. Je po'ojk pa'ajk jo'n tse'e y'itut jep m'avup; ax ku tse'e jem mjootm jye'yat, ta'aminup tse'e.

10 Van'itts atse'e je ángeles je nak ntukkakonvaach jets atse'e njukx. Ve'em tse'e y'ijt yap qts n'avup ax jo'n je po'ojk pa'ajk. Ax kuts atse'e njakxkujx, ta'aminu tse'e yam qts njootm.

11 Van'itts atse'e xnuyjmi:

—Tun vinkopk xa je'e ve'e jetse'e xkojtsnajxnuvat je Nte'yam je y'ayook numay je jayu kajxta, may je naax je kajpun kajxta, may je aaj je ayook kajxta, jets numay je yakkutojkpa kajxta.

11

Je numejtsk jayu juu' ve'e je tuvakojtsun dupámdap

1 Van'itts atse'e nyakmooyj to'k je kijpxun ax jo'n to'k je kapy, jets atse'e nyaknuujmi:

—Najkxu xkijpxu je Nte'yam je myaja tsaptajk jets je yojxpejtun. Machovu pan nuyvinxupta ve'e jep je Nte'yam duvinjávada duvintsa'agada,

² ax ka'a tse'e xkijpxut jep tsaptaktaagujkp, kux je'e ve'e je Nte'yam moojyjudu pan pan jatye'e ka je israeejlit jáyuvap. Je'e tse'e dutuktee'ndap je va'ajts kajpun vujxtkupxuk mejtsk po'o.

³ Atsts je'e ve'e nkéxtap nümejtsk je jayu juu' ve'e je tuvakojtsun dupámdap ats kajx, je'e tse'e dukojtsnáxtap je Nte'yam je y'ayook to'k miijl jamejtsk mókupx jatoogupx xaj, je yak vitts je'e ve'e natyukxóxjadap juu' ve'e je jayu jyayejpp ku ve'e je jayu kyu'oo'kjini.

⁴ Je mejtsk olivos kup jets je mejtsk tsintovyejtun juu' ve'e ijjtup jem je Maja Vintsán vyinkojkm, je'e tse'e ñukajtsp nümejtsk ya jáyuda.

⁵ Pan pants ya'a ve'e oyvintsova tonuvaajnjudup, jepts je'e ve'e y'avup pyítsumut je jaajn jetse'e yaktóyjadat, ve'em tse'e y'oo'ktat opyana pan pane'e oyvintsova tonuvaajnjudup.

⁶ Jyayejptup tse'e je kutojkun jetse'e ya tsajmit it duvak'atóktat, ve'em tse'e kyato'oju namvaate'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnáxta, jyayejptuvapts je'e ve'e je kutojkun jetse'e je tsoxk naaj duvakvimpíttat nuu'pun, nay ve'empa ve'e je tsaachto'nun duvakjéjadat yaja naxvijjn. Ve'em je'e ve'e dutóndat vinxup naxe'e du tsokta.

⁷ Ax ku tse'e je tuvakojtsun duvak'avaadadat, van'it tse'e cho'oxpákjadat je na'a atsa'kip tānuk juu' ve'e tsoo'mp joma ve'e je jot juu' ve'e va'ajts kaak, jetse'e yak'oo'kjadat.

⁸ Ku ve'e aa'kani vye'nadat, van'it tse'e je ñi'kx

je kyopk tyándat jeja too' kujk jem kajpuñ kajxm joma ve'e je nMajä Vintsánamda cryuuzpejt. Yak-tijpapts je'e ve'e je kajpuñ Sodoma, nay ve'empa Egípto.

⁹ Toojk xaañ jagojkm tse'e je ñi'kxta je kyopkta tyánut jem, ka'ats je'e ve'e je jayu duyakjáttat jetse'e ñaxtákadat kux y'ixuvaandup je'e ve'e je jayu juu' ve'e tsoo'ndup anañujoma je naax, anañujoma je kajpuñ, anañujoma je ke'xpa, jets anañujoma je aaj je ayook.

¹⁰ Pán pán jaty tse'e joojntykadap to'k it to'k naxvijñ, tyukxoonduktapts je'e ve'e ku ve'e y'oo'kti, je xoojntkun kajxts je'e ve'e ñamyoo'ojadat je vintsa'kin to'k jado'k kux oo'ktu ve'e númejtsk je jáyuda juu' ve'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxtup y'ijt jetse'e pya'muxjidi je tsaachpaatun.

¹¹ Ax ku tse'e toojk xaañ jagojkm aña'k y'ijtti, van'it tse'e je Nte'yam yakjoojntykpajkjidinuva, jetse'e tyénidi. Tsa'kipajktuts je'e ve'e nujom pán pan jatye'e íxjudu.

¹² Van'it tse'e númejtsk je jáyuda du'amotunajxti jem tsapjoottm to'k je ayook juu' ve'e makk kojtsp jetse'e ña'muxjidi:

—¡Petta Yam!

Van'it tse'e chajpejtti jem vínyts joottm, íxjüduts je'e ve'e je cho'oxpajkpada.

¹³ Tun je'yji tse'e makk tyun'ojxi jetse'e je kajpuñ jyaavni to'k viijn, nuyvuxtojtuk muijl tse'e je jayu yak'oo'kjidi je makk ojx. Juu' tse'e jataax-tojtuk viijn, ka'ats je'e ve'e najkx ve'em jya'avý. Tsa'kiduts je'e ve'e ooy je jayu juu' ve'e vintaandu

jetse'e duyakmájidi du�akjaanchidi je Nte'yam,
juu' ve'e jem tsapjootm.

¹⁴ Najx tse'e je mumejtsk tsaachto'nun; tun
jéjani tse'e je mutoojk.

Je muvuxtojtuk ángeles maat je trompeta

¹⁵ Ku ve'e je muvuxtojtuk ángeles dütukxuux je
trompeta, van'it tse'e yakmotu may je aaj je yo'kt
jem tsapjootm. Jidu'um tse'e makkk vyaandi:

Uxyam tse'e je Nte'yam jets je Cristo
duyakkutojkjadat nujom je jayu pan
nuvinxupe'e to'k it to'k naxvijin,
je'e tse'e duyakkutojkjadap xa'ma kajx.

¹⁶ Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk müjit jáyuda
juu' ve'e dütuktsunidup je tsujntkunda jem je
Nte'yam vyinkojkm, je'e tse'e je vyijnda je y'aahta
dutukpaattu je it juu' ve'e jem je Nte'yam vyinko-
jkm, jetse'e je Nte'yam duvinja'vidi duvintsa'kidi,

¹⁷ jetse'e vyaandi:

Nkukojsipts aqats mitse'e, Majá Vintsán, Nte'yam,
mits tse'e nujom mkä'mikujxp,
mits xa ve'e uxyam m'ijtp, mítsam tse'e m'ijt,
kux mkä'mip mitse'e je majá kutojkun jetse'e
tuymakkutojk'ukva'añ.

¹⁸ Jotma'ttu xa je'e ve'e je jayu juu' ve'e
mtso'oxpajkjüdup to'k it to'k naxvijin,
ax ta tse'e je tiempo dupaatni ku mitse'e je tsaach-
paatun xpäamnit je m'ejkun kajx
jetse'e xmooynit je o'yin pan pan jatye'e mmutoo-
jnjudup mmupajkjüdup,
je'e pan pan jatye'e dukojtsnajxtup je m'ayook,
pan pan jatye'e mits je mjáyuda,
pan pan jatye'e mvinja'vijidup mvintsa'kijidup,

je mújit je muutskit,
 ta tse'e je tiempo d^upaatni ku ve'e xtukkuvejtnit
 je tyokin pān pan jaty'e tūd^uyak'oo'kta je
 jayu juu' ve'e jem naxvijnit it kajxm.
 Jidu'um tse'e vyaandi.

¹⁹ Van'it tse'e y'avaach je Nte'yam je myaja tsaptajk juu' ve'e jem tsapjo^{ot}tm. Jem tse'e kye'ex je xiixt joma ve'e kāajyuk je Nte'yam je kyojtstán. Van'it tse'e je vītsūk tyuntaā'pūk, je añu tyumpu'u tyunmaqa't, je añu tyumpuj tyuntsa'pxy, ojxi tse'e ya naxvijnit it jetse'e ooy tyuntaqaxti.

12

Je ta'axtajk jets je na'a ko'otyánukap

¹ Van'itts atse'e xyak'ix jem tsapjo^{ot}tm to'k je maja nuja'vin, to'k je ta'axtajk juu' ve'e dujayejpp je xyox ax jo'n je aampa xāaj. Jep tse'e tyekupa'tkup je aampa po'o dujayep, jeme'e kyuvajkm dujayep to'k je corona juu' ve'e makmejtsk je maatsa dumaqat.

² Yakjejavaampy tse'e je ta'axtajk to'k je pil'k ónuk, je tsaachpaatun yak'ujiu yakya'axyju je'e kajx ku ve'e je y'ónuk duyakke'exuva'añ.

³ Van'itts atse'e xyak'ixpa jem tsapjo^{ot}tm jado'k je maja nuja'vin, to'k je na'a ko'otyánukap, maj jets tsapts, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax, jeme'e to'k jaty kyuvajkm dumaqada je corona.

⁴ Je tyo'xta tse'e tyukkusjo'p to'k viijn pān vinxupe'e je maatsa jetse'e yaja naxvijjn duyaknaxkāaky. Juu' tse'e jamejtsk viijn je maatsa, ka'a tse'e yaja naxvijjn duyaknaxkāaky. Je na'a ko'otyánukap tse'e

napyaqajmu jem je ta'axtajk vyinkojkm, je'e tse'e du'a'ix'ijt ku ve'e je ta'axtajk je y'ónuk kye'exut jetse'e jatyji dutso'otsüt.

⁵ Yakke'x tse'e to'k je pi'k mix ónułk je ta'axtajk, je'e tse'e makk duyakkutojkjap nujom je jayu pañ nuvinxupe'e to'k it to'k naxvijin chaqanada. Tun jatyji tse'e je y'ónuk yakpajkji jetse'e yakpuujm joma ve'e je Nte'yam, jem joma ve'e je kyutojkun tsuujntkun.

⁶ Ax keek tse'e je ta'axtajk jetse'e ñujkx jem vinva'ajts it kajxm, jem joma ve'e je Nte'yam to'k je it tyuknupajmtkiji jetse'e jem je tukjoojntykin yakmo'ot to'k miijl jamejtsk mókupx jatoogupx xaa.

⁷ Van'it tse'e je atso'ox tyoojnji jem tsapjoootm; je yakkutojkpa ángeles juu' ve'e Miguel duxqaj jets je y'aangeles, je'e tse'e dumaaqt'atso'oxtoondu je na'a ko'otyánułkap maat je kyo'oy aangelestajkta.

⁸ Ax ka'a tse'e myaadaakti je na'a ko'otyánułkap maat je kyo'oy aangelesta, ka'a ve'e y'uk'ijttini jem tsapjoootm.

⁹ Ve'emts je'e ve'e yakpavojpni je na'a ko'otyánułkap, je jujpit tsaa'n juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta, je Satanás, je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'mp to'k it to'k naxvijin. Je'e maat je kyo'oy aangelestajkta, yakkusvippkajxtinuts je'e ve'e yaja naxvijin itukujx.

¹⁰ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook makk vya'añ jem tsapjoootm:

—Ta xa je'e ve'e je tiempo dupaatni ku ve'e je Nte'yam duyakts'o'okut je jyayu, tats je'e ve'e duyaknuke'xnatáka je myakkin jets je kyutojkun,

tats je'ē ve'e je' tiempo dupaatni jetse'e je' Cristo viinm yakkutojknit, kux tāvani je'ē ve'e yakpavap pane'e je' n'útsamda je' n'ajchamda jets je' n'útsamda je' ntsa'qamda jōvum xaq jōvum tsooj dunuxaq'ap tuy'it jem uu'm je' nNte'yamamda vyinkojkm.

¹¹ Ta tse'e je' n'útsamda je' n'ajchamda jets je' n'útsamda je' ntsa'qamda du'amaqadaagada je' ñuxaq'aiva. Ve'em tse'e myaqadaakti kux je'ē pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'ē ve'e ku'oo'kijidu jetse'e tyuknuvaatsjidi je' tyokin, ax ka'ats je'ē ve'e cha'kidi jetse'e du'avánadat jets jyaanchja'vidup je'ē ve'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, ka'ats je'ē ve'e cha'kidi jetse'e je' tuvakojsun dupámdat je' oy kats je' oy ayook kajx óyame'e yak'oo'kjada pan pan jatye'e dukajaanchja'vidup juu' ve'e kyojtstup.

¹² Xoonduktats n'it miits pan pan jatye'e ijttup yaja tsapjaat. Ax ayooov tse'e miits je' mjootta pan pan jatye'e joojntykidup jem naxviijin it kajxm jets jem maaxy najootm, kux ta ve'e kyada'aky joma ve'e miitsta je' ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je' ko'oyjayuvaptajkta; ooysts je'ē ve'e tyun'ekju kux ñuja'vip je'ē ve'e jets tsojke'e vyintókinit!

¹³ Ax ku tse'e je' na'a ko'otyánukap du'ix jets yaja ve'e naxviijn yakkusvipp, van'it tse'e dujomtún dutitún je' ta'axtajk juu' ve'e je' pi'k mix ónuk duyakke'x.

¹⁴ Ax je' ta'axtajk, yakmooyts je'ē ve'e mejtsk je' kyéekun, ve'em ax jo'n je' vijtsun jye'ē, jetse'e y'o'yixjut jetse'e jeyyp jem ñajkxut vinva'ajts it kajxm, jékume'e dukuke'ekut je' tsaa'n, jeme'e ñajkxut joma ve'e je' tukjoojntykin yakmo'ot toojk

joojnt jagojkm.

¹⁵ Je tsaa'n, jepts je'e ve'e y'ávup duýakpítsum je naaj jetse'e dütukpuujm to'k je maja naaj, je'e tse'e je ta'axtajk y'uktukyakja'atuvaan.

¹⁶ Van'it tse'e je naax dūputajki je ta'axtajk, kux avaatse'e je naax jetse'e dunasjaa'nni je maja naaj juu' ve'e jep je na'a ko'otyánuukap y'ávup ukpítsum.

¹⁷ Je'e tse'e je na'a ko'otyánuukap ooy tyuntuk-mujotma't je ta'axtajk jetse'e ojts dutso'oxpúk je ta'axtajk je chaan je kyooj juu' ve'e vintaandu, je'eda juu' ve'e dükutyoondup je Nte'yam je pyava'nun jetse'e to'k aaj to'k joöt ñaajk'ítjada je Jesucristo maat.

13

Je nümejtsk na'a atsa'kip tānuk

¹ Ku atse'e nteni jem po'o joötmt jejä maaxy napa'ayi, van'lits atse'e n'ix to'k je na'a atsa'kip tānuk pyítsum jem maaxy najootm, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax. Jem tse'e to'k jaty vaj kajxm dujayep to'k je corona; ax jem tse'e kuvajk kajxmda javyet to'k je ayook juu' ve'e je Nte'yam ooy dütunvinkojtspejtp.

² Je na'a atsa'kip tānuk juu' atse'e n'ix, ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je kuxyupuj, ve'em tse'e je tyek ax jo'n je oso jye'e, ve'eme'e je y'aaj ax jo'n je león jye'e. Je na'a ko'otyánuukapts je'e ve'e moojyu je myäkkin jets ooy je kyutojkun.

³ To'k je na'a atsa'kip tānuk je kyuvajk, ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n kuy'aa'k kuxe'e maja xya'ajki; ax taaynuts je'e ve'e je xya'ajka. Atuya atoki tse'e anañujoma je jayu tyuntaandi juu'

ve'e to'k it to'k naxvijjn tsunidup jetse'e je na'a atsa'kip tānuk d^upanajkxti

⁴ jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi, jetse'e vyaandi:

—¿Pants vine'e ax jo'n je na'a atsa'kip tānuk?
¿Pan tse'e o'yixjup jetse'e d^utso'oxpákut?

⁵ Yak'itumooysts je'e ve'e je na'a atsa'kip tānuk jetse'e namyájijup kyótsut jetse'e je Nte'yam duvinkojtspétut, jetse'e dujayéput je kutojkun vu^ujxtkupxuk mejtsk po'o.

⁶ Ax ve'emts je'e ve'e dutuujn, vyinkojtspejt je'e ve'e je Nte'yam jets pan pan jatye'e ijttuvap jem tsapjootm, kyo'oñukojtsiva tse'e je it joma ve'e je Nte'yam chuuna.

⁷ Yakmooyvats je'e ve'e je kutojkun jetse'e je Nte'yam je jayu d^utso'oxpákut jetse'e du'amaadaagat. Nay yakmooyvats je'e ve'e je kutojkun jetse'e duka'mikáxut to'k ka'ajyji je jayu juu' ve'e tsunidup to'k it to'k naxvijjn, anañujoma je ke'xpa, anañujoma je naax je kajpun, jets anañujoma je aaj je ayook.

⁸ Je na'a atsa'kip tānuk tse'e vyinja'vidup vyintsa'kidup nujom je jayu juu' ve'e tsunidup to'k it to'k naxvijjn, je'e pan pan jatye'e je xyaaj ka'iijtp javyet jep nak kujxp joma ve'e javyet je xyaajta ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup. Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e duka'mip je nak.

⁹ ¡Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e duamotunaxta!

¹⁰ Pan pan xa ve'e je jayu dumajtstup, mach tse'e y*l*ijttuvat; pan pan tse'e je tsojx maqat yak-jayu'oktup, nay je'e jyam tse'e tyuk'oktinuvap.

Je'ę kajx tse'e, je'ęda pān pān jatye'e ijttup je Nte'yam je jyayu, va'an tse'e mäkk aaj mäkk joöt duyaknaxta pān ti tsaachpaatune'e juu' ve'e tukkäda'akjadap jetse'e ijtp dujaanchjávadat je Nte'yam.

¹¹ Van'itts atse'e n'ix jado'k je na'a atsa'kip tānuč, naxviinmts je'ę ve'e pyítsum, mejtsk vájax, je carnero ónuč vaj jo'n kye'ex. Ax vanxup tse'e kyojtspa ax jo'n je na'a ko'otyánučkap.

¹² Ve'em tse'e je kutojkun duyaktún je muto'k na'a atsa'kip tānuč kajx, jetse'e dütún jetse'e je jayu pān nuvinxupe'e chaanada to'k it to'k naxviijn, jetse'e duvinjávadat duvintsa'a'agadat je muto'k na'a atsa'kip tānuč, je'ę juu' ve'e tsööknu je myaja xä'ajka.

¹³ Tyoompa je'ę ve'e je müjit nuja'vin, je'ę paat tse'e ve'em dütuujn jetse'e je jaajn duyaktsaa'n jem tsajviinm jetse'e duyaknaxkäda'aky yaja naxviijn jeja je númay jayu vyinkujk.

¹⁴ Ax yakmooy tse'e je kutojkun jetse'e je müjit nuja'vin dütónut jeja je muto'k na'a atsa'kip tānuč vyinkujk, je'ę tse'e tyukvin'aa'ndu pān pān jatye'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn jetse'e dutukpavaandi jetse'e dupámdat je na'a atsa'kip tānuč je y'apamnax juu' ve'e dujayejp je majaa xä'ajka juu' ve'e ku'oo'kum kuy'ijt jetse'e jyaa'kjoojntyki.

¹⁵ Je mumejtsk na'a atsa'kip tānuč tse'e je kutojkun yakmooy jetse'e dujoojntykinmo'ot je muto'k na'a atsa'kip tānuč je y'apamnax, ve'em tse'e je apamnax kyótsut jetse'e duyakjay'oo'kjut pān pān jatye'e kavinja'vijup kavintsä'kijup.

¹⁶ Tyuumpts je'ę ve'e jetse'e anañujoma, je müjit

je muutskit, je kumeen jayu jets je ayoova jayu, je naspaka jayu jets je joyutoompa jayu, je'ē tse'e yakpāajmjadap to'k je ixta'nun jem y'aka'yūn ka'm ukpu jem vyimpókkum.

¹⁷ Ni pāna tse'e kyoo'k'o'yixjinit jetse'e jyóyut ukpu tyoo'kut pān ka'a ve'e dujayep je ixta'nun, je na'a atsa'kip tānuk je xyaaj ukpu je na'a atsa'kip tānuk je myacho'vun.

¹⁸ Je vijin je kejun xa ya'a ve'e chajkp jetse'e duvinmótvut pān ti je'ē ve'e je macho'vun tyijp. Pān pane'e je vijin je kejun ooy dutunjayejpp, va'an tse'e dupayo'oyu je macho'vun. To'k je yaa'tyajk je xyaajts je'ē ve'e. Ve'ets je'ē ve'e je macho'vun, tojtuk mókupx jatoogupxuk tojtuk.

14

Ku y'aavdi je nūmōkupx javujxtkupxuk maktaaxk miijl jáyuda

¹ Van'itts ątse'e n'ix je'ē pāne'e yaktijp Carnero Onuk, jemts je'ē ve'e tyena kopk kajxm juu' ve'e Sión duxqaj. Jemts je'ē ve'e dumaqadada vye'na nūmōkupx javujxtkupxuk maktaaxk miijl je jáyuda juu' ve'e dujayejptup jem vyimpókkum javyet je xyaaj pane'e yaktijp Carnero Onuk jets je Tyee' je xyaaj.

² Van'itts ątse'e n'amotunajxy je uv jem tsapjoottm, ve'emts je'ē ve'e myotu ax jo'n je maja naaj y'uut's tyinun jets ax jo'n je añu tyumpu'u tyunmāq't, ve'em ax jo'n je nūmay jayu kyovda je y'aarpa maatta.

³ Je nam սvts je'ē ve'e y'aavdup jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm, jem je nūmaktaaxk

joojntykiva vyinkojkm̄da jets j̄em je m̄újít jayutajk vyinkojkm̄da. Ni p̄ana tse'e kya'o'yixju jetse'e dujátut je uv; je numókupx javujxtkupxuk mactaaxk miijl jáyujida ve'e dujajttup je uv, je jayu p̄an jatye'e ve'nidu yaja naxviijn jetse'e je tyókin tyuknuvaatsjidi je'e p̄ane'e yaktijp Carnero Onuk.

⁴ Je jáyuts je'e ve'eda juu' ve'e kanaajk-javyákijidu maat je ta'axtajkta, va'ajsts je'e ve'e ñaajk'ítjada jetse'e dupanajkxta je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk ojyoma p̄an joma je'e ve'e ñujkx. Je jáyuda tse'e juu' ve'e je tyókin yaktuknuvaatstu, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je taajm juu' ve'e ta'mitoo'vajkp jetse'e yaktukmuyax je Nte'yam jets je'e p̄ane'e yaktijp Carnero Onuk,

⁵ ni vinxúpats je'e ve'e kyataayada, va'ajts joöt jáyuts je'e ve'eda.

Juu' ve'e kyojtstu je nutoojk aangelesta

⁶ Van'itts átse'e n'ix jado'k je ángeles jyeyy j̄em tsajviim. J̄em tse'e dumáada je oy káts je oy ayook juu' ve'e xá'ma kajx ijtp jetse'e yaktukka'amáyut p̄an p̄an jatye'e joojntykidup to'k it to'k naxviijn, anañujoma je naax je kajpuñ, anañujoma je kexpa, jets anañujoma je aaj je ayook.

⁷ Jidu'um tse'e makk vyaajñ:

—Vinjávada vintsa'agada je Nte'yam jets yakmájada yakjaanchada, kux távani je'e ve'e je tiempo dupaatni p̄an vin'ite'e je jayu dutokimpayo'ynit. Vinjávada vintsa'agada je'e p̄ane'e dupaam ya tsajmit it, je naxviijin it, je maaxy naaj, jets joma jatye'e je naaj myu'ut.

8 Van'it tse'e pyanajkxji jado'k je ángeles juu' ve'e vaan:

—¡Távani xa ve'e vyintókini! ¡Távani xa ve'e vyintókini je babilóniait ciudad, je'e kajx ku ve'e dütuk'ix je kyo'oy too' je jayu pān nūvinxupe'e chaanada to'k it to'k naxvijin jetse'e dütukpajkti je kyo'oy too'!

9 Van'it tse'e pyanajkxji jado'k je ángeles juu' ve'e makk jidu'um vaan:

—Pān pān xa ve'e dūvinja'vip dūvintsā'kip je na'a atsa'kip tánuk jets je y'apamnax, jetse'e ñamyasa'akju jetse'e yakpuujmjā je y'ixta'nun jem vyimpókkum ukpu jem kya'm,

10 je Nte'yamts je'e ve'e mooyjinup je makk tsaachpaatun juu' ve'e ñupaaajmtki nujom je'eda juu' ve'e je ko'oy too' dūpanajkxtup, je'e kajx tse'e dumu'ekju; je jaajn maat je azufre, je'e tse'e tyukyaktsaachpaattinup jeja je va'ajts joot ángeles vyinkujka jets jeja je'e vyinkujk pāne'e yaktijp Carnero Onuk.

11 Xaq'ma kajx tse'e pyoxtuknit je jok joma ve'e chaachpaattinit, ni je vin'ita ve'e je poo'kxtkun dūkoo'kjayejptinit je'e pān pān jaty'e'e dūvinja'vidup dūvintsā'kidup je na'a atsa'kip tánuk jets je y'apamnax, ukpu yakpaajmjada je ixta'nun, je na'a atsa'kip tánuk je xyaaj.

12 Va'an tse'e je makk aaj je makk joot dujayepta pān pān jaty'e'e ijttup je Nte'yam je jyayu, je'eda pān pān jaty'e'e dūkutyoondup je Nte'yam je pyava'nun jetse'e ijtp ñapyámjada je Jesucristo maat.

13 Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e jem tsapjootm tsoo'mp, jets atse'e xnūujmi:

—Javyetu ya'a: “Xo_{on} xa je'e ve'eda pān pan jatye'e uxym qo'ktup jets pān pan jatye'e jaa'k'qo'ktap kuxxe'e je Maja Vintsán dujaanchjávada.” Jidu'um tse'e javyetu. “Xo_{on}duvam xa je'e ve'eda, kux ku ve'e ve'em y'qo'ktat, távani tse'e dūtukva'atsta vye'na je tsaachpaatun jetse'e je Nte'yam dūkajaa'tyóki je y'oy je'e juu' ve'e tūdutonda tūdükötsta.” Jidu'um tse'e vya'añ je Espíritu Santo.

Je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjap yaja naxvijin

¹⁴ Van'its atse'e n'ix to'k pāk je poo'p vínyts. Jem tse'e vínyts ni'kxm to'k chūuna pāne'e ke'xp ax jo'n je yaa'tyajk, jemts je'e ve'e kyuvajkm dujayep to'k je oro corona jetse'e jem dumats'it to'k je jajpax hoz.

¹⁵ Van'it tse'e jem maja tsaptajkm pyítsum jado'k je ángeles juu' ve'e makk jidu'um na'muxjup:

—Yaktonu je mhooz kux távani ve'e je tiempo dupaatni ku ve'e yakpākmojknit juu' jatye'e tūtya'ma jem naxvijinit it kajxm.

¹⁶ Van'it tse'e je'e pāne'e jem vínyts ni'kxm tsūunip, je'e tse'e duyaknajx je hyooz yaja naxvijinit itukujx jetse'e dupakmojkni juu' jatye'e tūtya'ma.

¹⁷ Van'it tse'e jado'k je ángeles pyítsum jep maja tsaptujkp juu' ve'e jem tsapjootm, jem tse'e dumaqadiwa je hoz.

¹⁸ Van'it tse'e pyítsumpa jado'k je ángeles joma ve'e je yojxpejtun, je'e tse'e je jaajn duyakkutojkjip jetse'e makk jidu'um dunuyjmi je ángeles juu' ve'e je hoz dumqat:

—Yaktonu je mjajpax hoz jets pакmojkni je tsaaydum juu' ve'e түtyа'ma jem naxviijnit it kajxm, kux тávani ve'e cha'am.

¹⁹ Van'it tse'e je ángeles duyaknajxy je hyooz yaja naxviijnit itukujx jetse'e dутukpакmojkni je tsaaydum. Jem tse'e vye'na to'k je мажа apajkin. Van'it tse'e je ángeles je tsaaydum dupuujm jem apajkin jootm joma ve'e yakmaq'kxut. Je'ets ya'a ve'e ńukajtsp je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjap je jyot'a'nun kajx.

²⁰ Myujékumip tse'e je kajpuн joma ve'e je tsaaydum yakmuу'kx. Jem tse'e apajkin jootm pyítsum je nuu'pun juu' ve'e je'yp je vaat joma ve'e je caballo je y'ajén yakpuуjmja, majktupx legua jo'n tse'e yo'oy je nuu'pun.

15

*Je aangelestajkjuu' ve'e dujayejptup je vuxtojtuk
oro apajkin*

¹ N'ixts ątse'e jem tsapjootm jado'k je мажа nuja'vin juu' ve'e tyuk'atúvip—nuvuxtojtuk je ángeles juu' ve'e dujayejptup je vuxtojtuk tsaachto'nun juu' ve'e ux'oокip, ux'oокipts je'e ve'e kux je'e ve'e tyukkukáxadap je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam ńupaqajmtki je jyot'a'nun kajx.

² N'íxpats ątse'e juu' ve'e ke'xp ax jo'n je maaxy naaj juu' ve'e je ixun jo'n, je jaajn mutaka. Jéjats je'e ve'e pya'ayi tyénada vye'na je'e pан pан jatye'e du'amaqadaaguidu je na'a atsa'kip тánuк jets je y'apamnax, je'e juu' ve'e дукакуважку jetse'e pya'muxjadat je xyaaj ukpu je myacho'vun,

j  m tse'e du  jayepta je arpa k  v juu' ve'e je Nte'yam
m  ojojy  du.

³ Y'a  vdupts je'e ve'e to'k je   v juu' ve'e je Mois  s
je y'  v jets je'e je y'  v p  ne'e yaktijp Carnero
Onuk. Jidu'  um tse'e y'  vda:

Mn  um  jip mnuaanchip xa mitse'e jets at  vats
je'e ve'e nujom juu' jatye'e mtuump
mkajtsp,

Maja Vints  n, Nte'yam, mits tse'e nujom
mka'mikujxp.

T  v jets va'ajts tse'e je mn  q  l je mtoo',
mits tse'e nujom je naxvijnit jayu myakkuto-
jkjikujxp.

⁴ ¿Pants mitse'e mkayakm  jajap mkayakjaancha-
jap?, Maja Vints  n.

¿Pants mitse'e mkavinj  vajap mkavintsa'agajap?
Mitsji xa ve'e to'k mn  va'ajtsjootip,
m  ndap tse'e nujom je jayu p  n nuvinxup to'k
it to'k naxvijjn jetse'e mvinja'vijidinit mv-
ints  l'kijidinit,

kux ta ve'e yak'ix jets pyaatyp y'akeeguij je'e ve'e
juu' mitse'e mtuump mkajtsp.

Jidu'  um tse'e y'  vda.

⁵ Van'itts   tse'e n'ix je maj   tsaptajk y'ava'ach
j  m tsapjootm; yak'ixp tse'e j  m maj   tsaptajkm
je it juu' ve'e munuyojk je kunoo'kx  n d  ma  t.

⁶ Jem tse'e pyitsumdi je nuyuxtojtuk   ngeles juu'
ve'e dujayejptup je javuxtojtuk tsaachto'nun, je'e
tse'e xyojxj  dup je va'ajts lino vit juu' ve'e ajajp
ata'kxp jetse'e to'k je oro cinta dukak'ajenju.

⁷ Van'it tse'e nuto'k je joojntykiva je   ngeles
dum  oydi k  kto'k je oro apajkin ojts ma  t je makk

tsaachto'nun juu' ve'e je jyot'a'nun kajx yakjéip je Nte'yam, juu' ve'e xaq'ma kajx joojntykip.

⁸ Ax je majaq tsaptajk, je jokts je'e ve'e yak'ojsju juu' ve'e yakjéip je Nte'yam je myajin je jyaanchin kajx jets je kyutojkun kajx. Ax ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e jem tyákat, van'ítume'e ku ve'e kyukajxinit je vuxtojtuk tsaachto'nun juu' ve'e je nüvuxtojtuk ángeles yaknaxkada'aktap yaja naxvijjn.

16

Je vuxtojtuk apajkin juu' ve'e je makk tsaachto'nun dumaat

¹ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je makk ayook juu' ve'e jem majaq tsaptajkm pyítsump jetse'e jidu'um dunujmi je nüvuxtojtuk ángeles:

—Najkxtats xtuktémva'atsta jem naxvijnit it kajxm je vuxtojtuk apajkin juu' ve'e dumaat je makk tsaachto'nun juu' ve'e je Nte'yam yakjéip je jyot'a'nun kajx.

² Van'it tse'e je muto'k ángeles dutuktémvaach je apajkin yaja naxvijnit itukujx. Van'it tse'e nujom je jáyuda juu' ve'e dujayejptu je na'a atsa'kip tānułk je y'ixta'nun jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je y'apamnax, je'e tse'e pítsumuxjudu je ko'opyo'ojsap juu' ve'e makk tumpajkp.

³ Van'it tse'e je mumejtsk ángeles dutuktémvaach je apajkin jem maaxy najootm. Van'it tse'e je maaxy naaj nuu'pun vyimpijt, ve'em ax jo'n je oo'kpa je ñuu'pun; nax'oo'kkajxtu tse'e nujom juu' jatye'e joojntykidup jem maaxy najootm.

4 Van'it tse'e je mutoojk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem maja najootm jets joma jatye'e je naaj myu'ut; nuu'pun tse'e vyimpijtkujx je naaj.

5 Van'itts atse'e n'amotunajxy je ángeles juu' ve'e je tsoxk naaj duka'mip. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—Maja Vintsán, va'ajts Nte'yam, mits xa ve'e uxyam m'ijtp, mítsam tse'e m'ijt, pyaatyp y'akeeguipts je'e ve'e juu' ve'e tuxtún ku ve'e jidu'um tumtokimpayo'oy,

6 kux je'eda ve'e duyakyo'ydu je ñuu'pun je mjayu maat je m'ayook kojtsnajxpatajkta. Ax tats mits je'e ve'e xtuk'oo'kta je nuu'pun je jáyuda juu' ve'e ve'em játkidu, kux ve'eme'e duvinmátsjada.

7 N'amotunajxpats atse'e je ayook jem joma ve'e je yojxpejtun. Jidu'umts atse'e nmotu:

—Ve'emam xa ve'e, Maja Vintsán, Nte'yam, mits xa ve'e nujom mka'mikujxp, tuvts mitse'e mtokimpayo'oy jets pyaatyp y'akeeguiip je'e ve'e juu' mitse'e mtuump mkajtsp.

8 Van'it tse'e je mumaktaaxk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem je aampa xaaj ñi'kxm; yakmooy tse'e je aampa xaaj je kutojkun jetse'e je y'anin je jayu dutukyaktóyut.

9 Anañujoma tse'e je jayu ooy tyuntooydi. Ka'a tse'e vyinmayumpijtti, ka'a tse'e dumasookti je kyo'oy joojntykinda, ka'a tse'e je Nte'yam duyakmájidi duyakjaanchidi, vyinkojtspejtu tse'e je Nte'yam, juu' ve'e duka'mip je vuxtojtuk tsaachto'nun.

10 Van'it tse'e je mumugooxk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem je na'a atsa'kip tányuk kyutojkun tsuujntkun kajxm. Van'it tse'e kyoo'tsikujx joma ve'e yakkutuk. Van'it tse'e je

jayu tyunnatyotstso'tspajkjidini je'e kajx ku ve'e ooy tyuntsaachpaatti,

11 ax ka'ajyam tse'e dumasookti je kyo'oy too'da, vyinkojtspejtuuyame'e je Nte'yam, juu' ve'e jem tsapjootm, je'e kajx ku ve'e chaachpaa'tta jetse'e pyo'otsta.

12 Van'it tse'e je mutojtuk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem Éufrates maja najootm; taatsnu tse'e je maja naaj jetse'e je too' duyaktaajnjidi joma ve'e ñáxtat je yakkutojkpatajk juu' ve'e tsoo'ndup jem joma ve'e je xaj pyltsum.

13 Van'itts atse'e n'ix nutoojk je ko'oyjáyuvapta, je potya'av jo'n y'íxuvada, je'e tse'e pítsumdu jep je na'a ko'otyánukap y'avup, jep je na'a atsa'kip tñuñk y'avup, jets jep je'e y'avup juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa.

14 Ya ko'oyjáyuvapta tse'e je müjit nuja'vin duetoondup, je'e tse'e ñupítsumdu jetse'e duyaknay'amókajadat nujom pan pan jatye'e duyakkutojkjidup je jayu pan nuvinxupe'e to'k it to'k naxvijin chaqanada jetse'e y'atso'oxtondat ku ve'e dupaatnit je xaj juu' ve'e ñupaqajmtki je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp.

15 Amotunaxta juu' ve'e je Jesucristo kyajtsp: "Tun to'mayji xa atse'e nmiinnuvat, ve'em ax jo'n je mee'tspa jye'ya ku ve'e je jayu dukanujava. Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e nakyujoojntykijidup jetse'e je vyit apaqamduka dujayupta kux kadi ve'e ve'em y'itta ax jo'n je jayu juu' ve'e ijttup nuva'ajts axva'ajts jetse'e yakmu'ixta yakmupetta jetse'e cho'otyónda." Jidu'um tse'e vya'añ.

16 Yaknay'amojkijidu tse'e je yakkutojkpatajk jem je it juu' ve'e duxaqaj Armagedón. Hebreo aajts je'e ve'e.

17 Van'it tse'e je muvuxtojtuk ángeles duktuktemvaach je apajkin jem poj jootm. Van'its atse'e n'amotunajxy to'k je ayook jem maja tsaptajkm juu' ve'e jem tsapjootm, jem joma ve'e je Nte'yam je kyutojkun tsujntkun. Jidu'um tse'e vyaajni:

—¡Távani xa ve'e tyunjü kyatsju!

18 Van'it tse'e je vitsuk tyuntaqapukni, je aňu tyumpo'oni tyunmoq'tni, je aňu tyumpajni tyuntsa'pxni, makk tse'e tyun'ojxini ya naxviijin it; ni vin'ita xa ve'e je ojx kyanaxy ve'em ax jo'n je'e ve'e ñajxy.

19 Je babilóniait ciudad, toojk viijnts je'e ve'e ñapyajmjini ku ve'e y'ojxi; muja'vikajxtinu tse'e nujom je kajpun pan vinxup to'k it to'k naxviijn. Van'it tse'e je Nte'yam dujaamyejts je babilóniait ciudad jetse'e duyaknáxt je tsaachpaatun juu' ve'e tyuknukejx je jyot'a'nun kajx.

20 Kutojikajxnu tse'e nujom je kopk je keets jets je naax juu' ve'e jem maaxy naaj akojkm.

21 Kustajkiva tse'e je müjit taaxt jem tsajvinm jetse'e ñaxkadaaky je jayu ñi'kxm; toojk arroba naxyts je'e ve'e jyémutsa y'ijt to'k jaty. Vyinkojtspejttu tse'e je jayu je Nte'yam je'e kajx ku ve'e je taaxt makk ooy tyunyaktsaachijidini.

17

Ku yaktokimpayo'ynit je ñumájiva ko'otya'axap

1 Van'itts ątse'e xnūmijin nūto'k je ángeles juu' ve'e dujayejptup tuy'it je vuxtojtuk apajkin, jets ątse'e xnūujmi:

—Minu jets ąts mitse'e ntuk'ixut vintso ve'e chaachpaatnit je ūumájiva ko'otya'axap juu' ve'e tsuunip jem maaxy nāni'kxm.

2 Je naxviijin yakkutojkpatajk, ta tse'e je ko'otya'axap dūtukmaqtóna juu' ve'e ka óyap; jets pan pan jatye'e joojntykidup yaja naxviijin itukujx, ta tse'e ūnatukmo'okjada je kyo'oy je'e juu' ve'e tyoondup ku ve'e dūpanajkxta je ko'otya'axap je tyoo'.

3 Van'itts ątse'e je ángeles xyaknujhx je Espíritu Santo je kyutojkuñ kajx jem vinva'ajts it kajxm. Jemts ątse'e xyak'ix to'k je ta'axtajk dūtuktsuuna to'k je tsapts na'a atsa'kip tānuk. Jem tse'e je tānuk tuknujakyux ū'i'kxm kyojm may je ayook juu' ve'e je Nte'yam dūvinkojtspejtp, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax.

4 Je ta'axtajk, je tso'ojmk vit jets je tsapts vitts je'e ve'e jyayejpp; je oro, je tsújit tsaaaj, jets je perlas, je'e tse'e natyuknaajktsojapajkjup. Jem tse'e kya'm dūmats'it to'k je tuk'a'ooguin juu' ve'e tum je oro, ojtsts je'e ve'e maqt juu' jatye'e axaa'kp jets je ko'otya'axap je tyo'nun.

5 Jempa tse'e vyimpókkum javyet to'k je ayook juu' ve'e jidu'um vaamp: “Je babilóniait ciudad, je ko'otya'axap juu' ve'e to'k kā'ajyji je naxviijin jayu dūtuk'ixp je kyo'oy je'e jets nujom juu' jatye'e axaa'kp ijtp yaja naxviijin itukujx.”

6 Van'itts ątse'e n'ix jets mookjup je'e ve'e je ta'axtajk, je Nte'yam je jyayu je ūu'pune'e natyuknaajkmookju jets je'e jye'eda pan pan

jatye'e yakjay'oo'kjudu je'e kajx ku ve'e je' Jesús je'yayook du�akva'kxtkti. Atuva atókits ats je'e ve'e ntuntuktaajñ.

7 Van'itts ətse'e je' ángeles xn̄uujmi:

—¿Tyajxse'e atuva atoki xtuktáñ? Va'ants ats mitse'e ntuk'ixu pān ti je'e ve'e je' ta'axtajk ñukajtsp jets je' na'a atsa'kip tānuك juu' ve'e tyuktsuunip, je'e juu' ve'e vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax.

8 Je' na'a atsa'kip tānuك juu' ve'e tux'ix, je'ets je'e ve'e ñukajtsp to'k juu' ve'e jémaní joojntyki, ax ka'a tse'e uxyam y'uk'lijtni, ux'ook tse'e pyítsumut jep kaak jótup namka'anume'e vyintoki. Ax kuts je'e ve'e pyítsumut, xuputókits je'e ve'e tyándat je' jayu juu' ve'e íxjūdup, je' jayu juu' ve'e yaja naxvijjnit itukujx, juu' ve'e je' xyaqaj ka javyétap jep libro kujxp joma ve'e javyet ku ve'e ya it choo'ntk je' xyajta pān pān jatye'e xā'ma kajx joojntykid-inup.

9 'Uxyamts ətse'e nnukótsut juu' ve'e je' vijin je' kejun chajkp jetse'e yakvinmótuvut. Je' vuxtojtuk kuvajk, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je' vuxtojtuk tonun juu' ve'e je' ta'axtajk tyuktsuunip.

10 Nay vanxúpjyam tse'e je' kuvajkta, nuvuxtojtuk je' yakkutojkpadats je'e ve'e ñukajtsp. Numugooxk je' yakkutojkpada, tāts je'e ve'e vyintókida, to'k tse'e juu' ve'e uxyam yakkutojkp, jets jado'k ka'anum tse'e yakkutuk. Ax ku tse'e je'e yakkutókut juu' ve'e kayakkutojkpna, ka'a tse'e jek yakkutókut.

11 Je' na'a atsa'kip tānuك juu' ve'e joojntyki jetse'e uxyam kyoq'k'lijtni, je'e tse'e je' mutoodojtuk yakkutojkpa; kux myaqtnavyaa'njup je'e ve'e

je nūvuxtojtuk yakkutojkpada, je'e kajxts je'e ve'e yakmachav ax jo'n nuto'k je'eda; ux'oqkts je'e ve'e vyintókiyut.

12 'Je majk vaj juu' ve'e tux'ix, numajk je yakkutojkpadats je'e ve'e ñukajtsp juu' ve'e kayakkutojktupna; ax yakmo'odapts je'e ve'e jetse'e dumaqat�akkutókut to'k hora je na'a atsa'kip tānuk.

13 Je numajk yakkutojkpada, kojtsmúkts je'e ve'e juu' dujayępta, myo'odapts je'e ve'e je kyutojkunda je na'a atsa'kip tānuk,

14 myaqat'atso'oxtónadapts je'e ve'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. Ax je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e amaqadaagajadap, kux Vintsán je'e ve'e pane'e dunuvintsanikajxp je vintsantajkta, jets Yakkutojkpa je'e ve'e pane'e duyakkutojkjikajxp je yakkutojkpatajkta. Je'eda pan pən jatye'e ijttup je'e maqat pane'e yaktijp Carnero Onuk, je Nte'yamts je'e ve'e vinkoojnjudu jetse'e yaaxuxjidi, to'k aaj to'k joottts je'e ve'e dutonda juu' ve'e je Nte'yam chajkp.

15 Van'itts atse'e je ángeles xjaal'knuyujmi:

—Je maaxy naaj juu' ve'e tux'ix, joma ve'e chuyuna je ko'otya'axap, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je numay jayu, je may naax je may kajpun, je may aa je may ayoook.

16 Je numajk yakkutojkpa juu' ve'e je majk vaj ñukajtsp jets je na'a atsa'kip tānuk juu' ve'e tux'ix, je'e tse'e dumujot'anjadap je ko'otya'axap jetse'e duyak'ayóvdat jetse'e nuva'ajts axva'ajts duyaktándat, jetse'e je ñi'kx je kyopk duputso'tstinit. Juu' tse'e vintaamp, je'e tse'e yaknaxtooydinup.

17 Je Nte'yamts je'e ve'e pa'muxjudu jem jya'vin kajxmda je vinma'yun jetse'e ve'em dütóndat, je'e ve'e ku ve'e dukojtsmóktat jetse'e dumo'odat je kyutojkunda je na'a atsa'kip tānuk van'it paat ku ve'e tyónjut kyótsjut juu' ve'e je Nte'yam kyojts.

18 Je ta'axtajk juu' ve'e tux'ix, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je ciudad juu' ve'e duka'mip je naxviijin yakkutojkpada.

18

Ku je Babilonia vyintókinit

1 Van'itss ątse'e n'ix jetse'e jado'k je ángeles chaa'n jem tsajviinm, ajajp ata'kxpts je'e ve'e, je'e tse'e kadaak ooy je kutojkun maat; kujaj kutu'kx tse'e ya naxviijin it tyaajñ.

2 Van'it tse'e makk kyajts:

—¡Távani xa ve'e vyintókini! ¡Távani je'e ve'e vyintókini je babilóniait ciudad! Távani tse'e jyajtni to'k je it joma ve'e je ko'oyjáyuvap chaañada. Jem tse'e ñay'amókajada nujom je jeyyva tānuk juu' ve'e ka va'ajtsap jetse'e axaa'kp y'íxuvada.

3 Je'e kajx xa ve'e ve'em jyaty kuxxe'e je jayu juu' ve'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn, je'e tse'e tuñaxmo'okjada maat je tsaaydum pa'ajk naaj juu' ve'e ijtp je babilóniait jayu je kyo'oy to'nun je kyo'oy kojtsun. Jets je naxviijin yakkutojkpatajk, ta tse'e dütukmaattóna juu' jatye'e tum ka óyap, tats je'e ve'e ooy tyunnaajkkumeenajada pan pan jatye'e ajooydup atoo'ktup ka óyap.

4 Van'itss ątse'e n'amotunajxy jado'k je ayook jem tsapjootm juu' ve'e vaan:

—Tukva'kva'atsta je babilóniait ciudad, miitsta, pan pān jatye'e ats je njáyuda, ve'em tse'e je tyokin mkatukpaa'tjadat jetse'e xkamāqattsachpaa'ttat,

⁵ kux ta ve'e je tyokin tyunkuma'yini jem tsajvinm paat jets ta ve'e je Nte'yam duja'a'myéts je kyo'oy to'nunda je kyo'oy kojtsunda.

⁶ Je Nte'yam tse'e duyaktsaachpaattinup je jayu juu' ve'e tsuunidup jem babilóniait cyiudaaj kajxm, ve'em tse'e yaktsaachpaatjidinit ax jo'n je babilóniait jayu je viijnk jayu duyaktsaachpaatti jo'n. Tukkuvejtjidinupts je'e ve'e amuts je kyo'oy je'e juu' jatye'e tudutonda tudyukotsta, makk aq'k tse'e chaachpaattinit.

⁷ Tsaachpaattinup tse'e kux'e ñamyájajada jetse'e ñatyukkatakajada je Satanás. Jidu'um tse'e vyinmayda: “Je yakkutojkpa jo'nts uu'me'e n'ijtumda, ka'a xa uu'me'e ax jo'n je ku'aa'k ta'axtajk, ni je vin'ita tse'e nkatsaachvinma'yumdat.” Jidu'um tse'e vyinmayda.

⁸ Je'e kajx tse'e tun to'mayji je chaachto'nun jyéjinit, oo'ktinup tse'e je jayu jem ciudad kajxm, yaaxtinup tse'e ooy je tsaachvinma'yun kajx, jéjinup tse'e je yooj je pa'am, naxtoqyajxtinupts je'e ve'e je ciudad. Ve'em tse'e yaktoondinit kux makk je'e ve'e je Nte'yam, juu' ve'e pa'muxjidinup je chaachpaatunda.

⁹ Je naxvijnit yakkutojkpada juu' ve'e tyukmāqattoondu tyukmāqatkojtstu juu' ve'e tum ka óyap jetse'e dupanajkxta je ko'oy too' juu' ve'e tuk'íxjudu, ñuya'axtaptz je'e ve'e ku ve'e du'íxtat jets tooynupe'e je ciudad,

¹⁰ jékumji ve'e tyándat, je'e ve'e cha'kidup kux

ku ve'e dumāattsaaachpaattinit. Jidu'um tse'e vya'andat:

—¡Ayoov, ayoov xa ve'e miits je mjo^otta pan pan jatye'e tsunidup jem babilóniait cyiudaaj kajxm, mnummájidup xa miitse'e tum'itta! Tun to'mayji xa ve'e tuvyinkumoka je mtsaachpaatunda —jidu'um tse'e vya'andat.

¹¹ Je'eda pan pan jatye'e ajooydup atoo'ktup yaja naxvijnit itkujx, ñuya'axtaps je'e ve'e kux ka'a ve'e y'uk'ijttinit pan pane'e jo'yuxjadap juu' jatye'e tyoo'ktup.

¹² Jeme'e je oro jets je plata, je tsújit tsaaj jets je perlas, je oojyit lino vit jets je seda vit, je tso'ojmk vit jets je tsaps vit. Jempa tse'e nujom pan vinxup je pa'ajk xoo'kpa kup jets je marfil paamduk, je tsújit kup jets je bronce, je pojxun jets je mármol,

¹³ je canela jets je viijnk muxo'ookin, je poom jets je mirra, je pa'ajk xoo'kpa naaj jets je tsaaydum pa'ajk naaj, je olivos aceite, je harina jets je trigo, je jaach je kaaj jets je carnero, nay ve'empa je carro jets je joyutoompada. Je jayu paat tse'e dujayepta jetse'e dutoo'ktat.

¹⁴ Jidu'um tse'e dunukótstat je jayu juu' ve'e tsunidup jem ciudad kajxm:

—¡Ka'a xa ve'e x'ukjayejp*tini* je o'yin juu' ve'e ooy mtuntsojja'vidup tuy'it, ni je vin'ita tse'e xkoo'kjayejp*tinit* je y'oy je'e je chújit je'e juu' ve'e mjayejp*tup* tuy'it!

¹⁵ Je'eda pan pan jatye'e ajooydup atoo'ktup maat ya paamduk jetse'e tudutukkumeentákada je ciudad, jékumji tse'e tyándat, je'e ve'e chaagadap ku ve'e dumāattsaaachpaa'ttat.

16 Ñuya'axtap tse'e jetse'e vy'a'andat:

—¡Ayoov, ayoov xa ve'e je'e je jyootta je jayuda juu' ve'e tsunidup tuy'it jem ciudad kajxm! Ve'em xa je'e ve'e tuy'itta ax jo'n je ta'axtajk juu' ve'e je oojyit lino vit natyukxojaxup maat je tso'ojmk vit jets je tsapts vit jetse'e ñatyuknaajktsojupukju je oro, je tsújit tsaaj, jets je perlas.

17 ¡Tun to'mayji tse'e tuvyintokikux nujom juu' ve'e tuy'it jem ciudad kajxm!

Nujom je barco je ñuvintsanda maat je tyoom-patajkta jets je jayu juu' ve'e pyatsaqmdup jets juu' ve'e ajooyva atoo'kpa najxtup tajkidup jem maaxy najootm, jékumjits je'e ve'e tyándat.

18 Ku ve'e du'ixta je jok ku ve'e je ciudad tyoy, jidu'um tse'e makk vy'a'andat:

—¿Ti kajpuñ tse'e jado'k ve'em ijt ax jo'n je ciudad?

19 Van'it tse'e je naax ñatyukxakvájukjadat jetse'e yaaxp tsaachvinmaayp jidu'um vy'a'andat:

—¡Ayoov, ayoov xa je'e ve'e je jyootta je jayuda juu' ve'e tsunidup tuy'it jem ciudad kajxm! Je jyoojntykin kajx xa ve'e kyumeentajkidi nujom pan pan jatye'e je barco dujayejptup. ¡Tun to'mayji tse'e tuvyintokikux nujom juu' ve'e tuy'it jem ciudad kajxm! —jidu'um tse'e vy'a'andat.

20 Ax tukxoonduktats miitse'e je ciudad, miitsta, pan pan jatye'e jem tsapjootm jets je va'ajts joot jayuda, je Nte'yam je kyukátsivada jets je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, kux ku xa ve'e je Nte'yam dumooynit je tsaachpaatun je jayu juu' ve'e ka óyap juu' dutoondup jetse'e chaqnada jem

ciudad kajxm, je'ē tse'e tyukkuvejttinup juu' mitse'e t̄umyaktoojnjada ka óyap.

21 Van'it tse'e to'k je mākk ángeles dukaajyu̯uk to'k je tsaaaj juu' ve'e ve'em ax jo'n to'k je māja paan taak, jetse'e dūkākvippi jem maaxy najootm, jetse'e vyaaajñ:

—Jidu'um xa ve'e kyutókinit je babilóniait ciudad, ni je vin'ítats je'ē ve'e kyoo'kyak'íxnuvat.

22 Ni je vin'ita tse'e jem ciudad kajxm kyoo'kyak'amotunajxnit je arpa kov, je trompeta ukpú je viijnk xooxun, ka'a tse'e y'ukyak'amotunajxnit jets jeme'e je jayu jyuts,

23 ka'a tse'e jem je tyā'kxpa y'uksaq'kxnit, ni je vin'ita tse'e je navyajkjuva kyoo'kyak'amotunajxnit jem ciudad kajxm. Ve'em tse'e jyátut náxut óyame'e dūnumájada tuy'it jem naxvijnit it kajxm je jayu juu' ve'e ajooydup atoo'ktup jem babilóniait cyiudaaj kajxm. Ax je jayu juu' ve'e tsuunidup tuy'it jem ciudad kajxm, je'ē tse'e duvin'aq'ndu je maayk kajx je jayu juu' ve'e tsuunidup tuy'it to'k it to'k naxvijjn.

24 Je jayu juu' ve'e tsuunidup tuy'it jem babilóniait cyiudaaj kajxm, je'ē tse'e duyak'oo'ktu je Nte'yam je jayu māqat je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, je'ē tse'e dūni'kxmidu ku ve'e y'oo'kti je jayu pān pān jaty'e'e tsuunidup to'k it to'k naxvijjn.

19

1 Van'itts ətse'e n'amotunajxy jets jidu'ume'e jem tsapjootm je nūmay jayu mākk vyā'anda: ¡Yakmāja yakjaancha tse'e je Nte'yam y'ijtnit,

je'ę juu' ve'e je majin jets je kutojkun oo'y
 dütunjayejpp jetse'e xyaktsökumdi,
 2 kux tuv xa je'e ve'e tyokimpayo'oy jets vintso ve'e
 dupaa'ty du'akeega!

Ta tse'e dupuujmja je tsaachpaatun je ñumájiva
 ko'otya'axap juu' ve'e je naxvijnit jayu
 duyakma't ku ve'e dütukpuk je kyo'oy too',
 je Nte'yame'e tu tuyukkuvetju kux'e'e duyak'oo'kti
 je Nte'yam je myutoompada je
 myupajkpada.

3 Van'it tse'e vyaandinuva:

—¡Yakmaja yakjaancha xa ve'e je Nte'yam
 y'ijtnit! Ni je vin'ítats je'ę ve'e je ciudad
 kyajojk'atúvat.

4 Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk müjit jáyuda
 jets je numaktaaxk joojntykivada je vyijnda je
 y'aajta dütukpaatti je it juu' ve'e jem je Nte'yam
 vyinkojkm jetse'e duvinja'vidi duvintsä'kidi
 je Nte'yam, juu' ve'e tsuunip jem kutojkun
 tsuujntkun kajxm. Jidu'um tse'e vyaandi:

—Amén. ¡Yakmaja yakjaancha tse'e je Nte'yam
 y'ijtnit!

5 Van'it tse'e yak'amotunajxy to'k je ayook juu'
 ve'e vaamp jem joma ve'e je kutojkun tsuujntkun:
 Miitsta, je Nte'yam je myutoompada je
 myupajkpada, je müjit je muutskit,
 oñukótsada jets vinjávada vintsa'agada uu'm je
 nNte'yamamda.

Ku je Jesús dupákut je jyáyuda

6 N'amotunajxpats atse'e je ayook ax jo'n numay
 je jayu kukojtsti jo'n, ve'em ax jo'n je maja
 naaj makk tyun'uu'ts tyuntinun jets ve'em ax

jo'n je aňu tyumpu'u tyunmaq'a't. Jidu'umts atse'e
n'amotunajxy:

¡Yakmaja yakjaancha xa ve'e je Nte'yam y'ijtnit!
Tə xa ve'e yakkutojk'ukvaanni je Maja Vintsán,
je nNte'yamamda, juu' ve'e nujom duka'mikajxp.

7 Va'an duxoojntkumda, va'an du'oyja'vimda,
va'an duyakmájimda duyakjaanchimda,
kux je'ę pane'e yaktijp Carnero Onük, ta tse'e je
xaaj dupaatni jetse'e dupajknit je jyáyuda.
Ta tse'e je jyayu ñay'apaqamdukajada ax jo'n je
kiixuta'ax iuu' ve'e vaa'vvakuvwaamp

8 Ta tse'e yakmo'oda jetse'e ñatyukxóxjadat je oojojit lino vit, va'ajts puk, ajajp ata'kxp.

Jidu'umts atse'e n'amotunajxy. Je'e ve'e ku ve'e
ñaxyóxjadal je oojojit lino vit, je'ets je'e ve'e je y'oy
je'e juu' ve'e tudutonda tuduukotsta je Nte'yam je
jjayu.

⁹ Van'itts ątse'e je ángeles xnuujmi:

—Javyetu ya'a: “Xoon xa je'e ve'eda pən pən jatye'e ijttinup je'e maat pane'e yaktijp Carnero Onuk, ijttinupts je'e ve'e je'e maat ve'em ax jo'n je' yaa'vyajkpa je ñuyaal'y dumaatkáy dumaat'uu'k.”

Jets ətse'e xnuujmi:

—Juu'ts atse'e nkajtsp, je Nte'yamts je'e ve'e je y'ayook.

¹⁰ Van'itts atse'e n'ukvinkoxkteni je ángeles jets
atse'e kunvinja'vi kунvintsа'ki. Ax jidu'umts ats
je'e ve'e xnuujmi:

—Kadi ve'em mjátuka. Je Nte'yam xa atse'e nmutuump nmupujkp, ve'em ax jo'n miitse'e je Nte'yam xmutonda xmupakta, mits jets je m'utsta je m'ajchta maat je m'utsta je mtsa'ada juu' ve'e to'k aaj to'k joot dujaanchja'vidup je kats je ayook

juu' ve'e je Jesucristo yaktaan, je Nte'yam mits vinjava vintsa'aga —jidu'umts aṭse'e xnuujmi.

Ax je'eda pan pān jatye'e du'ava'nidup je kāts je ayook juu' ve'e je Jesucristo yaktaan, ka je y'avintso vinma'yunapts je'e ve'e kyojtstup, je Espíritu Santo je'e ve'e je vinma'yun moojyjudup jetse'e ve'em kyótstat.

Je'e juu' ve'e dūtuktsuunip je poō'p caballo

¹¹ Van'itts aṭse'e n'ix je tsapjootmit it y'ava'ach. Jem tse'e to'k je poō'p caballo. Pān tse'e tuktsuunijup, je'ets je'e ve'e xyaaj Pane'e Dukutyoomp Juu' ve'e Kyajtsp, nay ve'empa, Pane'e Tyúvam je Jyáyuvin je Jyoojntykin. Tuvti je'e ve'e tyokimpayo'oy jetse'e dūyakvinto ki pān pan jatye'e je Nte'yam dūtso'oxpajktup.

¹² Ve'ems je'e ve'e je vyiijn y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je jan'ayee'nst. Jem tse'e kyuvajkm may je corona dumāqada, jetse'e jem to'k je ayook javyet dujayep juu' ve'e je'ejyji ñuja'vip.

¹³ To'k tse'e je xox dujayep juu' ve'e je nuu'puñ oo'y tumpaatju. Je'e pane'e dūtuktsuunip je poō'p caballo, je'ets je'e ve'e xyaajivap Je Nte'yam je Kyats je y'Ayook.

¹⁴ Jem tse'e pyamétsjada je tsapjootmit atso'ox toompada, natyukxojaxjudups je'e ve'e je oojoit lino juu' ve'e poō'p jets va'ajts, je poō'p cabállots je'e ve'e tyuktsuuniduvap.

¹⁵ Ax je'e pane'e vintoo'vajkijidup, jepts je'e ve'e y'ávup pyítsum to'k je jajpax tsojx juu' ve'e tyukmaada'akup pān nuvinxupe'e je jayu chaqanada to'k it to'k naxvijjn, jetse'e makki duyakkutojkjadat, ve'eme'e dutokimpayo'oydat

jetse'e dumo'odat je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéip je jyot'a'nun kajx, je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp.

16 Jem tse'e vyit kajxm jets pyokyajxm javyet ya ayook: "Yakkutojkpa Juu' ve'e Duyakkutojkjikajxp je Yakkutojkpatajk", jets "Vintsán Juu' ve'e Dunuvintsanikajxp je Vintsantajk".

17 Van'itts atse'e n'ix to'k je ángeles juu' ve'e jem ténip joma ve'e je aampa xaj, jidu'um tse'e dunuujmi nujom je jeyyva tánuk, makk tse'e vyaajñ:

—Nay'amókajada jets núminda je Nte'yam je myaja a'ox.

18 Mtso'otstape'e je yakkutojkpa je chu'utsta, je tojpatajk je vyintsán je chu'utsta, je ñumájiva jayu je chu'utsta, je caballo tsu'utsta maat pan pan jatye'e tuktsuunijidup, anañujoma je jayu je chu'utsta, je naspaka jáyuda jets je joyutoompa jáyuda, je muutskit.

19 Van'itts atse'e n'ix ñay'amókajada je na'a atsa'kip tánuk jets je naxvijnit yakkutojkpatajkta maat je jyáyuda. Je'e kajx tse'e ñay'amojkijidi kux myaatso'oxtonuvaandupe'e je'e pane'e dutuktsuunip je poo'p caballo jets je y'atso'ox toompada.

20 Yakmajtsts je'e ve'e je na'a atsa'kip tánuk, nay ve'empa je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa, je'e juu' ve'e je mujit nuja'vin dumasook je na'a atsa'kip tánuk kajx. Je mujit nuja'vin kajx tse'e duvin'u'u'n je jáyuda pan pan jatye'e namyasookjudu jetse'e

yakpaajmjadat je na'a atsa'kip tánuk je y'ixta'nun jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je y'apamnax. Je na'a atsa'kip tánuk jets je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa, joojntyk tse'e yak'avíppidini joma ve'e je jaajn tyoy maaqat je azufre, juu' ve'e to'k viijn ijtp ax jo'n je maaxy naaj.

²¹ Ax je jyáyuda, je jajpax tsojx tse'e tyukyak'oq'ktu juu' ve'e jep je'e y'ávup pítump pane'e je caballo dutuktsuünip. Ax nujom tse'e je jeyyva tánuk kyooxjidi je chu'utsta.

20

Je miijl joojnt

¹ Van'itts atse'e n'ix nuto'k je ángeles jem tsapjootm chaa'n. Jem tse'e dumats'it je avaatsun juu' ve'e duyak'avaatsp je jot juu' ve'e va'ajts kaak, jetse'e jem dumats'ijtpa to'k je maja cadena.

² Je ángeles tse'e je cadena dutuktsoom je na'a ko'otyánukap, je jujpit tsaa'n, juu' ve'e yaktij-pap ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjayuaptajkta, je Satanás. Miijl joojnt tse'e tsum duyak'ijt.

³ Jep'e jótup du'uavippi jetse'e duyaknu'atojkpejt, jetse'e duyaktaandi je ixta'nun maaqat, ve'em tse'e ni pana dukayak'ava'atsut je jot. Ve'em tse'e yaktuujn jetse'e dukavin'aa'nut je naxvijjinat jayu. Ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut, van'it tse'e yakmukéjat jetse'e yak'itumo'ot vee'n.

⁴ Van'itts atse'e n'ix je kutojkun tsuujntkunda. Jemts atse'e n'ix chaqanada pan pan jatye'e je

kutojkun yakmooydu jetse'e tyokimpayo'oydat. N'íxpats atse'e je'e je jyootta je jya'vinda pan pan jatye'e yakyukpojxtu je'e kajx ku ve'e je Nte'yam je kyats je y'ayook je jayu duvaajnjidi jets je'e kajx ku ve'e je tuvakojsun dupaamdi je Jesús kajx. Je jayuda, ka'ats je'e ve'e duvinja'vidi duvinsta'kidi je na'a atsa'kip tānuk ukpu je y'apamnax jetse'e kyanamyasookjidi jetse'e je na'a atsa'kip tānuk je y'ixta'nun yakpaajmjadat jem vyimpókkum ukpu jem kya'm. N'ixts atse'e jets joojntykpajktinuva je'e ve'e jetse'e je Cristo dumaaatyakkutojkti miijl joojnt.

⁵ Muto'k je joojntykpajkunts je'e ve'e ku je'e ve'e jyoojntykpajktinuvat. Je viijnk oo'kpada, ka'ats je'e ve'e jyoojntykpáktat, van'ítnume'e ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut.

⁶ iXoon jets va'ajts xa je'e ve'eda pan pan jatye'e joojntykpajktinuvap je muto'k joojntykpajkun! Ka'ats je'e ve'e yakpámdat joma ve'e je jayu chaachpaattinit xa'ma kajx, tee'tajktats je'e ve'e y'ittat, je'e tse'e dumutondap dumupáktap je Nte'yam jets je Cristo, ve'eme'e dumaaatyakkutóktat miijl joojnt.

⁷ Ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut, van'it tse'e je Satanás yakmukéjat joma ve'e nu'atojkpét tuy'it,

⁸ jetse'e pyítsumut jetse'e je jayu duvin'aa'nnuvat jado'k nax to'k it to'k naxvijin, ve'em je Gog ve'em je Magog, jetse'e duvomókut je jyayu jetse'e y'atso'oxtóndat. Ve'ems tsje'e ve'e ñumáyada ax jo'n je po'o juu' ve'e jejmaaaxy napa'ayi.

⁹ Nujom vinxup ya naxvijnit it myaja viijna, jem tse'e choon'ndi jetse'e ñay'amojkijidi jetse'e

dunaa'vítti jetse'e duyaknaa'tojkti jem joma ve'e y'itta je Nte'yam je jyáyuda, jeme'e kajpün kajxm juu' ve'e je Nte'yam chajkp. Ax je Nte'yam tse'e je jaajn jem tsapjoottm duyaktsoo'n jetse'e duyaknaxkädaaky jetse'e duyaknaxtokyajxti je jáyuda, ve'em je Gog ve'em je Magog.

10 Jets je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta, je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'ndu, yak'avíppinuts je'e ve'e joma ve'e je jaajn tyoy maat je azufre juu' ve'e to'k viijn ijtp ax jo'n je maaxy naaj, jem joma ve'e yak'avíppidini je na'a atsa'kip tánuk jets je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa. Jem tse'e chaachpaattinit xä'ma kajx.

Ku je jayu yaktokimpayo'ynit jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm juu' ve'e maj jets poo'p

11 Van'itts atse'e n'ix to'k je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e maj jets poo'p. Je'e pane'e jem tsuunip, jemts je'e ve'e vyinkojkm ya tsajmit it jets ya naxviijin it ve'emji tyoki, ka'a tse'e du'ukpaattini joma ve'e y'ittat.

12 Van'itts atse'e n'ix je oo'kpatajkta, je müjit je muutskit, je'e tse'e je Nte'yam duvinténidup. Van'itts atse'e n'ixpa to'k je libro yak'aye'pva'kxy, jetse'e yak'aye'pva'kxpado'k je libro joma ve'e javyet je jayu je xyaaajta pan pan jatye'e joojntykidinup xä'ma kajx. Ve'em tse'e je oo'kpatajk yaktokimpayo'ydi pan vintso ve'e juu' tuđutonda tuđukötsta oy ka'oy, ve'em ax jo'n javyet y'it je'e kajxta.

13 Jem tse'e y'ijtti nujom je oo'kpatajkta, je'e maat tse'e juu' ve'e oo'ktu jem maaxy najootm,

ve' em tse'e anañujoma yaktokimpayo'ydi to'k jado'k pan vintso ve'e juu' tudutonda tudukotsta oy ka'oy.

¹⁴ Ku ve'e ve'em tyoojnji kyojtsji, ka'a tse'e je jayu y'uk'oktinit. Ax je jayu juu' ve'e yakpaamdu joma ve'e je maja jaajn tyoy maat je azufre, jem tse'e chaachpaattinit xa'ma kajx. Ve'em xa je'e ve'e je tsachpaatun ax jo'n je jayu mumeejtsk nax kuy'aa'k.

¹⁵ Jem tse'e yak'avíppidini pan pan jatye'e je xyajta ka javyétap jep libro kujxp joma ve'e javyet je xyajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joo-jntykidinup.

21

Je nam tsajp je nam naax

¹ Van'itts atse'e n'ix je nam tsajp je nam naax, kux yaq muto'k tsajp jets yaq muto'k naax, kutókinuts yaqa ve'e. Ka'a tse'e y'uk'ijtni je maaxy naaj.

² Ats, je Juan, n'ix atse'e je kunuu'kx ciudad, je nam Jerusalén, jemts je'e ve'e tsapjootm kyadaaky, jeja je'e ve'e je Nte'yam vyinkujk chaa'n, apaqamdukkani ve'e vye'na ax jo'n to'k je kiixta'ax juu' ve'e tuñaajk'óyaja tuñaajkpaadaja ku ve'e yaa'vyaquva'añ.

³ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook jem tsapjootm chaa'n, jetse'e makk vyaajñ:

—Je Nte'yam maat tse'e je jayu uxyam jyoo-jntykini ax jo'n je jayu to'k jaajn to'k tajk jyoo-jntykada jo'n, je'e tse'e je jyáyuda. Je Nte'yam,

viinmts je'ē ve'e y'ijtnit je'ē maattat jētse'e je jayu
duNte'yamidinit.

4 Je Nte'yam tse'e yakkeekuxjidinup nujom je vyinnqajta, ka'a tse'e y'uk'oo'ktinit, ka'a tse'e y'ukyaaxtinit, ka'a tse'e y'uktsaachvinmaaydinit, ka'ava tse'e ti pa'am y'uk'ijtnit, kux nujom juu' jatye'e tuyit tuyjeja, tāvanits je'ē ve'e ñajxkúx.

5 Van'it tse'e vyaajñ je'ē pāne'e dūtuktsūunip je kutojkun tsūujntkun:

—Atse'e nam mpuump nujom juu' jaty.

Vaampa tse'e jidū'um:

—Javyetu ya'a kux tuvā kats xa ya'a ve'e, to'k aajt to'k joöt tse'e yakjaanchjávat.

6 Van'itts atse'e xnūujmi:

—Tāvanits je'ē ve'e tyunju kyatsju. Ats xa je'ē ve'e ku ve'e je it choo'ntk, atsts je'ē ve'e ku ve'e tyonkajxjinit kyojtskajxjinit nujom juu' jaty, atsts je'ē ve'e ax jo'n je A jets je Z. Pan pān xa ve'e taatsip, atsts je'ē ve'e ntuk'oo'kup nūnve'emji je mo'tpa naaj juu' ve'e joojntykinyajkp.

7 Pan pān tse'e maqdaakp, nujomts ya'a ve'e je o'yin dujayejpnit, atsts je'ē ve'e je Nte'yam, atsts je'ē ve'e je n'ónuk.

8 Ax je'eda pan pan jatye'e ats maat kanapyaqajmjūdup kux je naxvijnit joojntykine'e nuyojk chojktup, pan pan jaty atse'e xka-jaanchja'vidup, atse'e xkajotmooydup, pan pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dūtoondup dukojtstup, je jayu duyak'oo'ktup, ko'oyyaa'yapta, je maayk dūtoonkidup, duvinja'vidup duvintsä'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap, pan pan jatye'e taayidup, je'ē tse'e yakpaqmdinup joma ve'e je maja jaajn

tyo_y ma_{at} je azufre. J_{em} tse'e chaachpaattinit xa_a'ma kajx.

Je nam Jerusalén

⁹ Van'itts atse'e xnumijin nuto'k je nuvuxtojtuk ángeles juu' ve'e dujayejp_tup tuy'it je vuxtojtuk oro apajkin juu' ve'e ojts ma_{at} je tsaachto'nun, jets atse'e xnuyjmi:

—Minu jets ats mitse'e ntuk'íx_ut je jáyuda juu' ve'e ijttup jye'e p_{an}e'e yaktijp Carnero Onuk.

¹⁰ Van'itts atse'e je ángeles xyaknujkx je Espíritu Santo je kyutojkun kajx joma ve'e to'k je maja kopk. J_{em}ts atse'e xtuk'ix je nam Jerusalén, je kunuu'kx ciudad, jeme'e tsapjootm chaa'n, jeme'e je Nte'yam vyinkojkm.

¹¹ Kyujajpy kyutu'kxp tse'e je ciudad je Nte'yam je myajin kajx, ve'eme'e y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je tsújit tsaaj tuy'kx myátsuk, je jaspe tsaaj jo'n, tukke'xnajxpe'e ax jo'n je cristaajl.

¹² Je ciudad, vídatats je'e ve'e ñaa'pátsa kajxm paat, jets makmejtsk viijn je y'aak. Ax joma jaty tse'e je y'aak, jeja tse'e to'k jaty je ángeles tyena. J_{em} tse'e aka'a kajxm yukja'a je xyaajta to'k jak'a jaty je israeejlit jayu.

¹³ Toojk tse'e je y'aak j_{em} joma ve'e je xaa_y pyítsum, jatoojkpa tse'e je y'aak j_{em} joma ve'e je xaa_y tyaka, jets jatoojk jatypa tse'e je y'aak nooxki nooxki.

¹⁴ Makmejtsk tse'e je tsaaj juu' ve'e je naa'páts tyuktsu_unip. J_{em} tse'e yukja'a je numakmejtsk kukátsiva je xyaajta. Je'e p_{an}e'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e je kyukátsivada.

15 Je ángeles juu' atse'e xmukojts, jem tse'e to'k je oro kijpxun dükap'it, je'e ve'e tyukkijpx je ciudad, je y'aak, jets je ñaa'páts.

16 Ku ve'e dukijpx je ciudad, nay vanxup tse'e yana ax jo'n myaja viijniva. Tyukkijpx tse'e je ángeles je y'ooro kijpxun je ciudad. Mugooxk mókupx jakojkm legua jo'n tse'e kyijpx; akijpxa ve'e yana, jetse'e myajü viijna, jetse'e kyajxma.

17 Van'it tse'e dukijpx je ñaa'páts, ii'px maktojt xajtukts je'e ve'e kyajxma. Vanxup tse'e pyítsum maat je ángeles kyanoox, ve'em ax jo'n yaja naxvijn je jayu juu' dukijpxta jo'n.

18 Je ñaa'páts, tum je jaspe tsaaajts je'e ve'e tukpáts; jets je ciudad, tum je oorots je'e ve'e. Ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je ixun juu' ve'e va'ajts tukke'xnajxp.

19 Joma ve'e je naa'páts choo'ndük, je'e tse'e tyukyak'o'yidu tyukyakpaadidu nujom juu' jatye'e tsújit tsaaaj. Je jaspe tsaaaj je'e ve'e myaat je muto'k, je zafiro tsaaaj tse'e je mumejtsk, je ágata tsaaaj tse'e je mutoojk, je esmeralda tsaaaj tse'e je mumaktaaxk,

20 je ónica tsaaaj tse'e je mumugooxk, je cornalina tsaaaj tse'e je mutojtuk, je crisólito tsaaaj tse'e je muvuxtojtuk, je berilo tsaaaj tse'e je mutoodojtuk, je topacio tsaaaj tse'e je mutaaxtojtuk, je crisoprasa tsaaaj tse'e je mumajk, je jasinto tsaaaj tse'e je mumakto'k, je amatista tsaaaj tse'e je mumakmejtsk.

21 Juu' ve'e je makmejtsk naa'páts aka'ada, makmejtsk je peerlats je'e ve'e pum. To'k jaty tse'e je ciudad je y'aka'a, kakto'k perlas pumts je'e ve'e. Je ciudad too' juu' ve'e dunumájip, tum je oorots je'e ve'e. Ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je ixun

juu' ve'e va'ajts tukke'xnajxp.

22 Ka'a ətse'e n'ix je majə tsaptajk, kux je Majə Vintsán, je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp, je'e jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, yakvinja'vidup yakvintsa'kidupts je'e ve'e jem nujom ciudad kajxm.

23 Je ciudad, ka'ats je'e ve'e vyinkopka jetse'e kyujajjut kyuta'kxjut je aampa xaaj je aampa po'o, kux je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e je myajin kajxta tse'e je ciudad yakkujaj yakkutu'kx.

24 Je jayuda juu' ve'e íttap jeja naxvijnit itukujx van'it, yakkujajtap yakkuta'kxtapts je'e ve'e, jetse'e je naxvijnit yakkutojkpatajk duyaknajkxtat jem ciudad kajxm je'e je y'o'yinda.

25 Ka'ats je'e ve'e yak'aka'at xuujun je ciudad je y'aka'ada; ka'a tse'e jem je it kyoo'tsat.

26 Yaktuknunajkxtap tse'e je y'o'yin jets je vyintsa'kin pan nuvinxupe'e je jayu chaañada to'k it to'k naxvijin.

27 Ni je vin'ita tse'e jem kyatákat juu' ve'e ka va'ajtsap, ni ka'a tse'e pan pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dutoondup dukojtstup, ni je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'ndup, je'ejyji ve'e tákadap pan pan jatye'e je xyajta javyet jep libro kujxp joma ve'e javyet je xyajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup. Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e je lyibro.

22

1 Van'itts ətse'e je ángeles xtuk'ix to'k je majə naaj juu' ve'e joojntykinyajkp, va'ajts tse'e tyukke'xnajxkúx ax jo'n je cristaajl; je Nte'yam

jets je'ē pane'e yaktijp Carnero Onuk, jeja joma ve'e je kyutojkun tsuujntkunda, jéjats je'ē ve'e je maja naaj chaq'an.

² Jem too' kojkm juu' ve'e dunumájip jets jem maja napa'am, jem tse'e yee'k je kup juu' ve'e je joojntykin duyajkp. Makmejtsk nax je'ē ve'e tyā'ma vinjoojnt, vimpō'o je'e ve'e tyā'ma. Jets je y'aajy, toompts je'ē ve'e jetse'e je jayu yaktuk-tsóyat pan nuvinxupe'e je naax je kajpun.

³ Ka'a tse'e jem y'ítut juu' ve'e ko'oy nuukotsa. Jemts je'ē ve'e ciudad kajxm y'itta je kutojkun tsuujntkun joma ve'e chaqanada je Nte'yam jets je'ē pane'e yaktijp Carnero Onuk, jem tse'e vyinjávajadat vyintsa'agajadat je myutoompada je myupajkpada,

⁴ jem tse'e je vyiijn je y'aaj du'íxtat jetse'e je'ē je xyaaj javyet dujayéptat jem vyimpókkum.

⁵ Ka'a tse'e jem je it cho'oat, ka'a tse'e jem je ta'kxpa chókjadat ukpu je aampa xaqaj pan pan jatye'e jem tsaañadap, kux je Nte'yam, je Maja Vintsán, je'ē tse'e kujajjadap kutq'kxjadap. Yakmo'odap tse'e je jayu je kutojkun jetse'e xaq'ma kajx yakkutojktinit.

Támani ve'e je xaqaj ku ve'e je Jesucristo myiinnuvat

⁶ Van'itts atse'e je ángeles xnuyujmi:

—Tyúvam xa ya'a ve'e ya kats. To'k aaaj to'k joöt tse'e yakjaanchjávat. Je Maja Vintsán, je Nte'yam, je'ē tse'e duvinma'yunmooyp je y'ayook kojtsnajxpatajkta, je'ets atse'e xkejxp jets atse'e je jyayu ntuk'íxtat ntuknujávadat pan juu' ve'e

tsojkji tónjup kótsjup —jidu'umts atse'e je ángeles xnúujmi.

⁷ Jidu'um tse'e je Jesucristo vy'aañ:
—¡Tsojkji atse'e nmiinnuvat!

¡Xooon xa je'e ve'eda pán pán jatye'e dükutyoondup je Nte'yam je kyats je y'ayook juu' ve'e javyet yap nák kujxp!

⁸ Ats, je Juan, n'ix nmotu qts ya'a ve'e. Ku atse'e n'ix nmotu, van'itts atse'e je ángeles n'ukvinkoxkteni juu' qts ya'a ve'e xtuk'ix jets qts je'e ve'e kúnvinja'vi kúnvintsa'ki.

⁹ Ax jidu'umts qts je'e ve'e xnúujmi:
—Kadi ve'em mjátuka. Je Nte'yam xa atse'e nmutuump nmupujkp, ve'em ax jo'n miitse'e je Nte'yam xmutonda xmupakta jo'n, mits maat je m'utsta je m'ajchta jets je m'utsta je mtsa'ada maat je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, nujome'e pan pán jatye'e dükutyoondup juu' ve'e javyet yap libro kujxp. Je Nte'yam mits vinjava vintsa'aga.

¹⁰ Xnúujmivats atse'e jidu'um:
—Ka'a tse'e yu'uts xyak'ítut je Nte'yam je kyats je y'ayook, je ayook juu' ve'e javyet yap nák kujxp, kux támaní je'e ve'e jetse'e tyónjut kyótsjut.

¹¹ Je'eda pán pán jatye'e dutoondup dukojtstup je kyo'oy je'e, va'an tse'e dujaal'któnda dujaal'kkótsta je kyo'oy je'e; je'e pán pán jatye'e dutoondup dukojtstup je tyuv je'e, va'an tse'e dujaal'któnda dujaal'kkótsta je tyuv je'e; pán pán jatye'e je va'ajts aaj je va'ajts joöt dujayejptup, va'an tse'e je Nte'yam dujaal'kpanajkxta va'ajts aaj va'ajts joöt.

¹² Jidu'um tse'e je Jesucristo vy'aañ:

—Amotunaxta, tsojkji ətse'e nmiinnuvat, van'itts ətse'e to'k jado'k nmooynit juu' ve'e tukkədaakjudup pən vintso ve'e dupaal'ty du'akeega juu' ve'e tūdutonda tūdukotsta oy ka oy.

¹³ Ats xa je'ē ve'e ku ve'e je it choo'ntk, átsjyamts je'ē ve'e ku ve'e tyonkáxjut kyojtskáxjut nujom juu' jaty, əts tse'e too'vajkp, əts tse'e ux'oók, atsts je'ē ve'e ax jo'n je A jets je Z —jidu'um tse'e vya'añ.

¹⁴ Xoon xa je'ē ve'eda pən pən jatye'e je vyit tūdupojpoo'pada, ve'emts je'ē ve'e y'o'yixjadat jetse'e duja'kxtat je kuputaajm juu' ve'e je joojntykin duyajkp jetse'e tyākadat joma ve'e je ciudad je y'aka'ada.

¹⁵ Myujékumadapts je'ē ve'e je ciudad pən pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dutoondup dukojtstup, je maayvada, je ko'oyyaal'yapta, je yakjayu'oo'kpada, pən pən jatye'e duvinja'vidup duvintsə'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap, pən pən jatye'e dutsojktup je taay jetse'e tyaayiduva.

¹⁶ Van'itts ətse'e je Jesús xjaal'knuyumi:

—Ats, je Jesús, ta ətse'e je n'aangeles nkex jetse'e ats je njayu ya'a dutuk'líxtat dutuknujávadat. Atsts je'ē ve'e je yakkutojkpa David je tyāamt je y'aa'its, atsts je'ē ve'e je chaan je kyooj. Atsts je'ē ve'e ax jo'n je majə maatsa juu' ve'e ta'kxp matskp jetse'e japna pyitsum.

¹⁷ Jidu'um xa ve'e vya'añ je Espíritu Santo maat je Jesucristo je jyáyuda:

—Miinni to'k aaj.

Pan pən tse'e du'amotunajxp, va'an tse'e duva'añ:

—Miinni to'k aaj.

Pan pan tse'e taatsip, va'an tse'e dumiinni. Pan pan tse'e dutsojkp, va'an tse'e ve'emji du'uu'ku je tsoxk naaj juu' ve'e je joojntykin duyajkp.

¹⁸ Nujom pan pan jatye'e du'amotunajxtup je Nte'yam je y'ayook juu' ve'e javyet yap naak kujxp, nvaajnjidupts atse'e jidu'um: Pan pan xa ve'e duyaknuyojkip ya kats ya ayook, je Nte'yamts je'e ve'e pa'muxjup je tsaachto'nun juu' ve'e javyet yap naak kujxp.

¹⁹ Jets pan pan tse'e dupajkjip juu' ve'e javyet yap naak kujxp, pajkuxjup tse'e je Nte'yam je'e je xyaaaj juu' ve'e jep libro kujxp joma ve'e javyet je xyaaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup, ka'ats je'e ve'e y'itut jem kunuu'kx ciudad joootm. Je libro joma ve'e je xyaaaj javyet y'itta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup jets je ciudad, yaknukojtstup tse'e yap naak kujxp juu' atse'e njaayp.

²⁰ Je'e pan ya'a ve'e du'ava'nip, jidu'um tse'e vyaañ:

—Tyúvam xa je'e ve'e, tsojkji atse'e nmiinnuvat.

Nay ve'emts atse'e nvaampa: —Amén. Miinni to'k aaj, Majá Vintsán Jesús.

²¹ Je nMajá Vintsánamda Jesucristo, je'ets mitse'e anañujoma mkunoo'kxjadap xa'ma kajx. Amén.

**Ya'a tse'e je nam kojtstán juu' ve'e je
Nte'yam_ xyaktaajnjimdu je nMaj
Vintsánamda Jesucristo kajx
New Testament in Mixe, Totontepec (MX:mto:Mixe,
Totontepec)**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totontepec Mixe, (Mixe, Totontepec)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Totontepec [mto], Mexico

Copyright Information

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Totontepec

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

47d09f80-22d6-55c5-b9e5-a04a59e3169e